

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713/929.

Szerke
és ki-
tal: C
Baron

10. Telefon: 9-77. Előfizetés:
Havonta 110, negyedévre 420,
évre 600, egészévre 1200
ford: Havonta 2, negyed-
évre 12, egészévre 20 dol-
detések díjszabás szerint.

"ELET" az erdélyi és bányai zsi-
dóság egyetlen politikai napilapja.
Cikkeink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Disztér 2., I. em.

Dr. Rámáseter Róbert

BUDAPEST

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmentelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marcell
Erdő. Felelős szerkesztő János
Ferenc. Buceuresti szerkesztő
szegedi Erdő, Strada Matel Mile 8.

Szombat, 1934. dec. 1.

5695. EV. XVII. EVF.
KISZLEV 24. 270. SZÁM.

VILAG TUKRE

December 1.

Erdélynek Romániával való egyesülését
ünnepli ma a románság országszerte.

Pontosan tizenhat esztendeje annak, hogy
a nagy román álmok beteljesülését mondot-
ták ki a gyulafehérvári nemzetgyűlésen.

A románság örömeiből részt kér magának
az ország zsidósága is. Az a zsidóság, amely
a maga számkivettségében és hazatánsá-
gában mindenkinél jobban tudja értékelni és
átérezni egy elnyomott nép felszabadulási-
át és a nemzeti aspirációk beteljesedésének
örömeit.

A romániai zsidóság, a többségi néppel
együtt ugyancsak hazafias hűséggel emléke-
zik meg a december 1. esztendőjére.

Megemlékezik azonban arról is, hogy ezen
a napon nemcsak az egyesülés tényét mon-
dotta ki a gyulafehérvári nemzetgyűlés. Ti-
zenhat esztendővel ezelőtt békét és szabad-
ságot, jogegyenlőséget és boldogulást ígért
a Nagyromániához esatlakozó román Erdély
az összes itt élő kisebbségi népeknek.

Az erdélyi zsidóság lojálisan és fegyvel-
menten teljesítette állampolgári kötelességét
az új államkeretek között. Ugyazóval az
szó nélkül vette és veszi ki részét — nem
egyszer jóval erején felül — a közterhek vi-
seléséből, készséges támogatója minden köz-
érdekű akciónak és távol áll a különféle
centrifugális megmozdulások gondolatától is.

Mindezeket természetes kötelességként
teljesítette az erdélyi zsidóság, amely soha-
sem kért magának sem politikai privilégium-
okat, sem megkülönböztetett bánásmódot.

Csak éppen kisebbségi jogainak teljesíté-
sét, vagyion- és életbiztonságának védelmét
kérte és várta el, éppen a gyulafehérvári
határozatok alapján, amelyek Erdélynek Ro-
maniával való egyesülését kimondták.

Es amikor december 1. a románsággal
együtt ünnepli az ország zsidó lakossága is,
az ország magasabb érdekeit tartja szem-
előtt, midőn arra gondol, hogy vajha a gyula-
fehérvári határozatok szellemébe foglalja el a
lelkében az egyesülés ünnepén a gyűlöletet
és az ellenségeskedés atmoszféráját.

*Ribbentropp itt,
Ribbentropp ott...*

A titokzatos német ezredes, aki nemrég
Londonban próbált hangulatot teremteni Né-
metország igényei mellett, ma Párizsba ér-
kezett, ahol állítólag kormánykörökkel is
tárgyalni fog.

Amikor Londonba érkezett, a porosz ve-
zényszavak keménységére emlékeztető nevű
hírlapista vigé, az egész világsajtót az a
hír járta be, hogy Ribbentropp ur, ugy is,
mint ezredes, úgy is mint Hitler megbízottja,
hivatalos tárgyalásokat fog folytatni az
angol kormánnyal.

Elmúlt egy, vagy két hét és Ribbentropp-
ról kiderült, hogy csak mint magánember
szabadságát töltötte Londonban és eszé-
gában sem volt hivatalos tárgyalásokat foly-
tatni angol kormánykörökkel.

Az igazság az, hogy Ribbentropp ur való-
ban hivatalosan kezdte meg tárgyalásait az
angol kormánnyal, de miután csufos kudar-
cok érték, hirtelen frontot változtatott és
kizárólag magánemberi érdeklődésnek álli-
totta be londoni tárgyalásait.

Majdnem bizonyosra vehető, hogy Párizs-
ban sem fog külön eredményeket elérni
Ribbentropp ur, mint amilyeneket London-
ban elért.

A francia lapok már is, jövetelenek első
napján, a legnagyobb óvatosságra intik a
francia kormányt és a francia közvéleményt
Ribbentropp uralmában szemben.

Ami érthető is. Ribbentropp utazásai a leg-
átlátszóbb náci-ravaszág megnyilatkozásai.
Hitlerék sorozatos külpolitikai kudarcai, a
németországi belső helyzet egyre tarthatat-
lanabb feszültségei, arra kényszerítik a né-
met kormányt, hogy apró ravaszkodásokkal
és kísérletezésekkel igyekezzenek enyhíteni el-
szigeteltsége fajtogató következményein s
ideig-óráig időt nyerni.

Hitler épügy, mint Ribbentropp, nagyon
jól tudja, hogy ezek a kísérletezések semmi-
féle pozitív eredménnyel nem járhatnak, de
— gondolja — aki időt nyer, az életet is
nyer egyben.

Ma még arról szólnak a hírek, hogy Rib-

Ribbentropp ezredes Párizsba érkezett

Az ezredes állítólag Hess, Hitler helyettese párizsi látogatását készíti elő. A francia sajtó óvatosságra int. Genfben idegenkednek a francia-török szerződés lehetőségétől

Berlin, november 30. (Rador.) Ribbentropp
péntek reggel 10.30 órakor megérkezett Pá-
rizsba felesége és magántitkára kíséretében.
Ribbentropp, hivatalos jelentés szerint, mint
Hitler külön megbízottja tesz látogatást a
francia fővárosban.

Párizs, november 30. A lapok közlik a hírt,
hogy Ribbentropp, Hitler leszerelési meg-
bizottja, a francia fővárosba érkezett. Egye-
sek szerint Ribbentropp magánjellegű látoga-
tásra érkezett Párizsba, a Petit Journal azon-
ban úgy tudja, hogy utazásának az a célja,
hogy előkészítse Hess birodalmi miniszter
látogatását, aki különböző közéleti előkelő-
ségekkel kíván Párizsban tárgyalni.

A francia lapok élénken kommentálják
Ribbentropp párizsi utazását, amely Hess-
nek, Hitler helyettesének utja előkészítésére
szolgál. A Le Journal szerint Ribbentropp-
nak Londonból egyenesen Párizsba kellett
volna érkeznie, de előbb Berlinbe ment, hogy
— merrel találkozott. Ezzel magyarázható a
DNS-ügynökség tegnapi kommunikéje, mely
szerint nem tudnak semmit hivatalosan Rib-
bentropp látogatásáról. A látogatás jelentő-
ségét fokozza Baldwin tegnapi beszéde,
amelyben felhívja Németországot, kezdjen
tárgyalásokat a leszerelésről. Az Excelsior
azt írja, hogy sohasem volt szükség több
hidegverre, mert a közvéleményt mentesíteni
kell a tulzott pesszimizmustól és a illúziókra
alapított optimizmustól. A francia kormány
nem bátortalanítja el Németországot abban
a kísérletében, hogy közvetlen magyarázatok-
kat adjon és a megegyezést keresse, de a
mult családosi óvatosságot diktálnak. Rib-
bentropp és Hess nemcsak a volt komban-
tánsokkal fognak beszélni, hanem a francia
kormánnyal is, amely hozzájárult, hogy Pá-
rizsba jöjjenek. Ez a számukra kibocsátott
erkölcsi vizum, mint udvariasság.

Genf, november 30. A nemzetközi politiká-
ban szerepet játszó körökben azt tartják,
hogy nem volna célirányos francia-török
szerződést kötni, mert az adott viszonyok kö-
zött ezzel új nehézség háruina a francia-
olasz közeledés útjába.

Az Excelsior szerint a jelek arra vallanak,
hogy Anglia közvetíteni akar Francia- és
Németország között a fegyverkezési kérdé-

ben Ribbentropp ur hivatalos látogatást tesz Párizs-
ban és előkészíti az utat Hitler helyettesé-
nek, Hess Rudolfnak párizsi látogatásához.

De egészen nyugodtak lehetünk afelől,
hogy egy csomó felelevenés, sajtóvéleményen
és platói természetű eszmecsere kivül sem-
mi más kézzelfogható eredménye nem lesz a
kampószerző párizsi kísérletezéseinek.

Rövidesen olvashatjuk majd, hogy bár
Ribbentropp ur hivatalos minőségben érke-
zett Párizsba: magánemberként távozott el
onnan.

Magánemberként, de hivatalos kudarcral.

Amit exportálni lehetne

Főlöslégünk van, hála a jó Istennek, végre
egyszer, főlösléggel zárjuk a mérlegünket.

Eddig mindig az volt a baj, hogy deficitet
a költségvetésünk, utóbbr már a külkereske-
delmi mérlegünk, deficitet az államvasutunk,
mindenünk, a magánkasszánk, éppugy, mint
a hitközségi büdzsénk, deficitet, főlöstebb de-
ficitet.

Most azonban örülhetünk, a bucaresti Ar-
gus megmagyarázta nekünk, hogy legyünk
csak boldogak, mert hiszen főlöslégünk van.

Nézünk meg csak: Belgium, amely az im-
peralista nagyhatalmak közé számít, meny-
nyire mögöttünk marad.

És nézünk meg, Franciaország, a világ
középpontja, a világpolitika és a világdiplo-

ben fennálló ellentétek kiküszöbölése érdeké-
ben.

Párizs, november 30. (Rador.) Jean Goy,
aki nemrég felkereste Hitler, intervjut adott
a Petit Journal munkatársának. Kijelentette,
hogy Németország annyira óhajtott vissza-
térése a Népszövetségbe csak követheti, nem
pedig megelőzheti a Franciaország és Német-
ország közti közeledést. Hogy elkerülhetők
legyenek az incidensek a Saar-vidéken, Goy
azt javasolja, hogy volt francia és német
frontharcosokból alakult bizottságot küldje-
nek ki, amely jelenlétével fog tüntetni a két
ország azon kívánságá mellett, hogy garan-
tálják a biztonságot.

Az északi államokból importálja
fegyverrel Németország — egy
prágai lap szerint

Frága, nov. 30. (Rador.) A Lidove Noviny
moszkvai tudósítója foglalkozik Németország
nak az északi államokban folytatott intri-
káival és megállapítja, hogy Németország
érdeklődése a Skandináv államok iránt kizá-
rólag katonai jellegű, mert onnan szerzi be
hadianyagját és ugyanezen országokban szé-
kelnek hadgyárainak képviselői, amelyek
a tervezett szerződés értelmében nem lehet-
nek Németországban.

Feltűnés nélkül érkezett meg Rib-
bentropp Párizsba

Páris, nov. 30. (Rador.) Ribbentropp érke-
zése minden feltűnés nélkül történt meg. A
kivonult fényképezés csak személyeket veg-
tek le, mialatt Ribbentropp feleségével egy
másik állomáson szállt ki és taxiba ülve száll
lodájába ment.

— Ezerötszáz külföldi kiutasítása Francia-
országból. Párizsból jelentik: A francia állam
biztonsági hivatal nagy erővel folytatja a
gyanus külföldi állampolgárok kiutasítását.
Az elmúlt éjszaka általános razzia volt egyes
városnegyedekben és ez alkalommal több-
száz személyt tartóztattak le, akiknek iratai
nem voltak rendben. A külföldieket, akik a
letartóztatottak között szerepeltek, azonnal
kiutasították. Ezekkel együtt az utóbbi idő-
ben Párizsból kiutasított idegenek száma
1000-ra emelkedett.

mácia irányító szelleme, az aranykészletek
öshazája, mennyire elmarad a mi főlöslé-
günk mellett.

Ime: Belgiumnak mindössze 13 minisztere
van és egyetlen államtitkára nincs.

Sőt mi több, Franciaországban összesen
16 miniszter van, holott több mint kétszer
annyi lakosa van, mint Romániának és a
gyarmatain az emberek millió élnek.

De mi, szegény kis ország Európa keleti
sarkában, mi főlösléggel dicsekedhetünk: ke-
reken 24 miniszter ül a bucaresti bársony-
székekben, kormányozván bennünket jóban
és rosszban, üdvöt adván nekünk az élet min-
den vonatkozásában.

Sajnos, azonban, kormányunk politikája
ezen a téren nem elég eredményes.

Mert ezt a főlösléget igazán gyümölcsöz-
tetni lehetne.

Még a jelenlegi kontingentálási rendszer
mellett is.

El tudjuk képzelni, hogy Belgium például
mennyire örülne, ha a liberális kormány né-
hány munkaképes minisztert szállítana szá-
mára.

Volt tehát egy javaslatunk: nekünk főlöslé-
günk van miniszterekben. Belgiumnak pe-
dig főlöslége van gépekben.

Adjunk tehát oda néhány liberális minisz-
tert néhány ezer traktorért.

Jól járna a mezőgazdaság, jól járna az
ország, jól járna a parlament, mindenki.

Talán még a belgák is...

Külpolitikai figyelő

Laval tanácskozásai és a francia béke.
Laval a maga módszereivel lázasan dolgozik
a francia szövetségi rendszer kiépítésén. A
jugoszláv panasznak a Népszövetség elé tör-
tént terjesztése miatt semmit sem tehet most
Közép-Európában. Most lehetetlen a francia-
olasz-kisantant megegyezést nyelbeütni. Az
egyik kisanant állam, Jugoszlávia és Olasz-
ország ellenfélként állnak egymással szem-
ben. Jettics egyelőre megbénította a francia
politikai működést Közép-Európában. Laval
tehát óvatosan lemondott arról, hogy most
belevonja a készülő francia-olasz szövetségbe
a kisanantot is. De nem maradhat tétlen.
A német fegyverkezések mind sürgősebbé
teszik a francia védelmi front kiépítését.
Mert Közép-Európában semmit sem tehet
most, rugalmasan más irányba fordult. Rusdy
bey török külügyminiszterrel arról tanácsko-
zik, hogy a fennálló nehézségek ellenére,
hogyan lehetne közeledést létrehozni a Föld-
közi tengeri balkánállamok, Olaszország és
Franciaország között. Fevetették így újra
a földközi-tengeri paktum eszméjét, amelynek
megvalósítása nem könnyű dolog. De nem-
csak délen, hanem északon is igyekszik Laval
erősíteni a francia politikai befolyást. Ahhoz
a bonyolult kérdéshez nyult hozzá, amelynek
megoldása nagy elődjének, Barthounak nem
sikerült: Tárgyalat Litviával Genfben; jegy-
zékét küldött Varsóba; meg akarja kötni a
keleti paktumot. Reméli, hogy ő megvalósítja
azt, amit Barthou nem tudott realizálni.
Barthou energikus, néha tulenergius volt,
amikor igazát érezte. Laval másképp nyul a
kérdéshez. Ő a francia parlament nagy tak-
tikusa és opportunista, a külpolitikában is
opportunista. Barthou nem tudta megérteni,
hogy Lengyelország miért akar saját érdekei
ellen, saját maga ellen nagyhatalmi politikát
csinálni. Laval nem törődik a lengyelek iga-
zával, tévedéseivel, nem akarja kioktatni
vagy kényszeríteni őket. Ő egész egyszerűen
alkalmazkodik hóbortos politikájukhoz, simu-
lékony, engedékenyeket tesz neki. Ugyan-
olyan valóságismerettel kezeli a lengyel kér-
dést, mint amilyen óvatossággal és rugal-
massággal tud most hallgatni a kisanant-
olasz közeledésről és ehelyett a földközi-
tengeri paktum kérdését veti fel újra.

Nem okoz neki ugyanilyen nagy gondot a
jugoszláv panasz, mint ilyenek az el-
intézése. Csak a panaszirat következményei
voltak nagyon kellemetlenek számára, mert
el kellett halasztania nagy terveket. az
olasz-francia-kisanant szövetség kiépítésének
megvalósítását és más irányban kellett pró-
bálkozni. De a panasz maga is foglalkoz-
tatja. Minél gyorsabban intéződik el ez a sz-
rencsétlen ügy, annál hamarabb gondolhat
megint a francia-olasz-kisanant szövetségre.
Azért nem okoz neki nagy gondot a panasz-
irat ugye, mert biztos abban, hogy minden
komplikáció nélkül fog elintéződni. Még an-
nál is simábban intéződik el ez az ügy, mint
ahogy gondoltuk. A panasziratban foglalt
állítások bizonyítékait tartalmazó beadvány,
habár magában foglalja mindazokat a bizo-
nyítékokat, amelyeket a szerb lapok be-
igérték, mégis úgy van megszerkesztve, hogy
belőle inkább a terrorcselekmények interna-
cionális uton való megakadályozásának ki-
vánsága látszik meg, mint kiengesztelhetet-
len ellenségeség Magyarországgal szemben.
Kétségkívül Titulescu rábeszélésének kell be-
tudni Jettics magatartásának ezt a gyors
változását, amely a helyzet tisztulásához fog
vezetni. Ettől a tisztulástól még természet-
esen távol vagyunk, habár Titulescu és Laval
ezirányban hosszasan tárgyaltak most Pá-
rizsban. Egyelőre még csak azt vizsgálhat-
juk, hogy a francia megnyugtató és békítő
akció hogy halad délen és északon. A jugoszláv
magatartás miatt még sokáig nem érez-
hetjük itt a Dunamedencében ennek a politi-
kának a hatásait. A németek nagy öröme,
akik semmivel sem törődve gyártják fegyve-
reiket.

A franciák és angolok fegyverkezései,
Schacht és a tábornokok. Az intenzív fran-
cia diplomáciai akció mellett a német fegy-
verkezések képezik az európai politika leg-
komolyabb valóságát. Az angol aviatika fej-
lesztésének megindítása, a francia hadikölt-
ségvetés tárgyalása és a német tábornokok

türelmetlenségének nyilvánosságra kerülése a közvélemény elé is dobta most ezt a kérdést, amely a diplomatákat régen foglalkoztatta és állásfoglalásait meghatározta. A saarvidéki szavazás után még aktuálisabb lesz ez a kérdés; a németek még szabadabban fognak fegyverkezni és féltelenebbül fognak fenyegetőzni. Ujra napirendre kerül az Anschluss kérdése, amikor majd nagy-szerűen felszerelt hadseregére támaszkodva fogja hallatni hangját Hitler kaotikus, erőkultuszától mámoros Németországa. Akkor létkérdéssé válik majd Németországnak a hadsereg; erre fogja felépíteni egész politikáját, a fenyegetés politikáját. És ez a legközelebbi jövő.

Az angolok is, akik legtovább hittek a leszerelés lehetőségében, most már belátták, hogy a németek ellen védekezni kell, meggyőzni nem lehet őket. Macdonaldnak is használt a néhány havi visszavonulás, magányos meditáció. Ő maga mondta most, hogy az az ország, amely a leszerelésben példát akarna adni, nemcsak hogy nem fog követésre találni, hanem kiserletezésének áldozata lehet. Egyénhagyó hónapokkal ezelőtt még azt hitte, hogy Angliának vállalni kell ezt a szerepet. Az angol kormány egységesen a leszerelés mellett foglalt állást, különösen a hadipreparátum fejlesztését tette magáévá. Baldwin és Simon is ezen a véleményen vannak. És ez nagy dolog, mert tudják, hogy a legközelebbi választásokon drágán fizetik meg bátorságukat. A munkáspárt ezt ki fogja használni ellenük. De ha munkáspárti kormány is kerül a leszerelés jelszavával kormányra a választások után, az is a felfegyverkezést fogja megvalósítani. A németek miatt ilyen most az európai politika valószínű kényszerítő ereje. Az is lehet, hogy tárgyalni fog az angol kormány a leszerelésről, de most már csak a felszerelésre gondol.

Franciaországban ugyanígy reagálnak a német fegyverkezésre. Csak hogy a franciák már régen tudták, hogy csak ezen az úton lehet haladni. A még mindig napirenden levő francia költségvetés tárgyalása és az ezzel kapcsolatosan ismertett német fegyverkezés, hallatlan izgalmat, valóságos háborus hangulatot teremtett Franciaországban. Pedig biztos, hogy nem tultozták el a német fegyverkezések arányait a francia parlamentben. A hadiköltségvetés előadója, Archambeaud, baloldali politikus.

A német hadsereg fejlesztése, amely külföldön ilyen hatást vált ki, Németországban is kompkációkat okoz. Nagyon sok ember kerül a német felszerelés. Schacht nem bírja tovább ilyen mértékben pénzzel ellátni a hadsereget. De a tábornokok türelmetlensége sem tudja leszerelni. A vér és az arany harca. De a vér fog győzni; a németeknek elengedhetetlenül kell most a felfegyverkezés. Csak azt lehet remélni, hogy a tempó lassulni fog. És hogy így mégis nyugtalanul nézünk a diplomáciai eszközökkel összekovacsolt, és még mindig katonai tulsulyban levő francia front. Még más ok miatt sem közeli a háború. Háborus viszály van kétségtelenül, de mégis kisebb ez mégis, mint amilyennek látszik és amilyennek nagyon sokan beállítják. Hitler nem akarhat háborút, a háború és béke ura pedig ő. Neki a hatalom kell, a fenyegetések kellene, de nem a háború. Háború esetén a hadsereg volna az ur Németországban és nem Hitler. Hitler védekezni fog a tábornokok háborúja ellen. Védeni fogja magát, azt a fenyegetéseikkel teli atmoszférát, amelyet politikai eszközökkel használ a háború valószínűsége szemben. Neki a kardcsörtetés kell és nem a kard. És úgy látszik, hogy Hitlernek pillanatnyilag elég ereje van, hogy megvédje magát a tábornokok ellen, a háború ellen.

R. J.

— Leszerelési dokumentum. Bécsből jelentik: Pénzügyi körökben rámutatnak arra, hogy a csehszlovák hadianyaggyárak részvényei az utóbbi hetekben hatalmas árfolyam-emelkedéseket értek el. Ez az újabb fegyverkezési verseny megindulásával és a Csehszlovákiában terbe vett erődítményépítéssel hozható összefüggésbe.

Menyasszonyok figyelmébe!

Gyapjú és selyem טליתים
Talleszék

Ezüst vagy aranyozott bortníval készen felszerelve minden nagyságban és minőségben nagyon olcsón kaphatók:

Rosenzweig Anton

zsidó könyv- és rituális felszerelési cikkek üzletében.

Ciuj, P. Mihai Viteazul 37—38.

Select Mozdó NANA ANA STEN

ZOLA EMIL
regénye nyomán
készült sláger,
főszerepben:

Milyen eredményeket produkált a náciellenes világbojkott

Megnyílt a londoni Hitler-ellenes világhonkongresszus. Dr. Gaster és Untermyer Sámuel a mozgalom két veteránja. Nemzsidó testületek is tevékeny részt vesznek a mozgalomban

— Az Uj Kelet kiküldött tudósítójától —

London, november végén

A „Woburn House“ számos angliai zsidó intézmény székhelye. Főleg benszülött angol zsidók járnak ide. Ez azt jelenti, hogy keleti zsidókat nem látni a Woburn Houseban és környékén. Most azonban a legkülönbözőbb zsidó típusok fordulnak meg ebben a hatalmas épületben. Itt ül össze a náciellenes világhonkongresszus s ugyancsak itt tanácskozik ezzel egyidejűleg a héber tanítók kongresszusa. Az angliai cionista szervezet ezt a hetet: november 24-től december 1-ig a héber nyelv hétének deklarálta és kongresszusra hívta egybe az Angliában élő héber tanítókat. A kongresszus után számos előadást és mitinget fognak tartani a hét végéig a héber nyelv propagálására és kimélyítésére.

Természetes, hogy ezekben a napokban a „Woburn House“ elegáns helyiségeiben is sok héber szó hallható az oxfordi angol kiejtés mellett. A héber kongresszus a negyedik emeleten tartja üléseit. Ide gravitál a náciellenes kongresszus nagyrésze is és nehezen lehet rábírnai a delegátusokat, hogy leszálljanak az elsőemeleti termekbe, ahol a náciellenes kongresszus delegátusainak másik része és a meghívottak kis csoportja várakozik. Az amerikai zsidók találkoznak itt a lengyelországiakkal, a délafrikaiak a belgiumiakkal és együtt képviselik a mai zsidó élet szomorú realitásait.

A két veterán

Az egész akció a mozgalom két veteránja közé összpontosul. Az egyik dr. Gaster a romániai származású angliai szefárd főrabbi, a másik Samuel Untermyer amerikai zsidó ügyvéd és politikus. Az előbbi nyolcvan esztendő, utóbbi három évvel fiatalabb. Mindketten nagy áldozatot hoztak eljöveteleikkel. Gaster dr. tekintetéből korát meghazudtoló fiatalos frissesség sugárzik, fiatalos temperamentummal beszél és érdeklődik minden zsidó probléma iránt. Untermyer, aki az óceán tulsó partjáról jött, megtört, fáradt, öreg ur. Ez a két férfi, akiket különböző motívumok hoztak el erre a kongresszusra, egy letűnő generáció képviselői. Dr. Gaster nyugtalanul forog a teremben, tüzes érdeklődéssel foglalkozik a zsidóság sorsával és jövőjével, míg a másik, akit élete alkonyán sebzett meg a németországi fajgyűlölet, egy hosszú élet leszűrt tapasztalatait képviseli ebben a gyülekezetben.

Dr. Gaster nyitja meg a konferenciát, gyújtó beszéddel. A töretlen erejű és egyenes hátu nyolcvanas öreg ur emelkedett hangon beszél és lelkes szavakat talál a harc folytatására. Ezután Untermyer emelkedett szólásra. Nagy szónok. Behatóan foglalkozik az amerikai náciellenes mozgalommal.

Mint az amerikai bojkott-bizottság elnöke, mely bizottságban különböző felekezetek vesznek részt, megkapóan fejti, hogyan kapcsolódott be a mozgalomba a „Trade Unio“ katolikus szövetség és a többi nemzsidó alakulatok. Sok mondanivalója van azokról a nemzsidó személyiségekről, akik aktív szerepet játszanak az amerikai bojkott-mozgalomban. T. Roosevelt ezredes, James Gerard, Lagardia new-yorki polgármester, James Back volt amerikai főügyész, stb. mind vezető szerepet játszanak a bizottságban. A mozgalom eredménye, hogy a német termékek importja 40 százalékkal csökkent Amerikában és Németország kereskedelmi mérlege, mely eddig állandóan aktív volt az Egyesült Államokkal szemben, ebben az évben

deficitet mutat fel. Ötszáz árucikket, amelyet Németországból importáltak eddig, ma Amerikában állítanak elő. Németország próbált egyezményt kötni abban az irányban, hogy nyersanyagot kap az Egyesült Államokból és cserében készárut szállít Amerikának. Ez a kísérlet azonban meghiusult a bojkott-bizottság és az amerikai közvélemény ellenállásán. Amerika megél a német export nélkül is, de Németország nem tud megélni az amerikai export nélkül. A szónok meleg felhívást intéz a nemzsidó szervezetekhez, amelyek elküldték képviselőiket erre a kongresszusra, hogy kapcsolódjanak be minél intenzívebben a munkába és folytassák a harcot a német jogfosztások ellen.

A lengyelországi bojkott-mozgalom

Egy volt lengyelországi zsidó szenátor, a lengyelországi bizottság munkájáról tart beszámót. A szónok kifejti, hogy régi kereskedelmi kapcsolatok folytán a németek nemcsak a maguk gyártotta árukat, hanem az angliai és az angol kolóniákon készített termékeket is közvetítették Lengyelországba. Így például a skót partokon halásztott halakat az európai piacokon német ügynökök helyezték el. Németországban hétmillió ember él más országokban készített áruk közvetítéséből. A mai német rezsim előtti években ezeknek az országoknak az exportja a világexport 11 százalékát képezte. A német export hanyatlásával 1934 októberéig a fentemlített hétmillió ember 60 százaléka veszítette el kenyérét. Lengyelországban jól megszervezett bojkott-mozgalom folyik. *Mig a német import Lengyelországban 80 százalékkal csökkent, addig a lengyel import Németországban alig öt százalékkal kevesebb ma, mint ezelőtt.* A német filmeket, gyógyszerket és technikai cikkeket teljesen kiküszöbölték a lengyel fogyasztásból.

Dr. Singer és dr. Kuboviczki belga delegátusok elmondják, hogy náluk kitűnő szervezeti alapokon és tudományos módszerekkel építették ki a bojkott-mozgalmat.

Uj technikával

a vegytisztítás
Czinknél nem drágább,
csak jobb, mint bárhol.

Felmentették a maroshévízi milliós betegsegélyező panama vádlottait

Felünésikelő ítéletet mondott ki a marosvásárhelyi tábla

Tg.-Mures-Marosvásárhely, november 30. (Az Uj Kelet tud.) A maroshévízi betegsegélyezőpénztári kirendeltségnél éveken keresztül rablógazdálkodás folyt. A kirendeltség vezetője Beudeanu Joan volt, akit felelőseket nem ellenőrizték lelkiismeretesen s ezért évek alatt majdnem kétfélmillió lejt sikerült elcsikkasztania. Csak évek múltán derítette ki a visszaéléseket a betegsegélyezőpénztári főkönyvelő, Covrig János, akinek feljelentése alapján leleplezték az üzelmeket.

A marosvásárhelyi törvényszék ítélezett elsőfokon a vádlottak felett. Beudeanu fővádlottat két és félevi fogházra ítélte, míg büntetését a marosvásárhelyi tábla ötövre emelte fel. Al George marosvásárhelyi igazgatót hivatali könnyelműségben mondotta ki vétkesek a törvényszék és négyhavi fogházra ítélte, míg a tábla hat hónapra emelte fel büntetését, Weiss Ervin tisztviselőt egy évre

Az árucikkeket kategóriánként szakértő bizottságok vizsgálják meg és a német eredetűket francia, angol és amerikai termékekkel helyettesítik. Ahol a helyettesítés nem lehetséges, minden lehető elkövetnek, hogy Belgiumban létesítsenek gyárakat az illető cikkek előállítására. Így például teljes mértékben helyettesítették a Pforzheim-féle ékszerárakat, sulyos károkat okozva ennek a német iparágának.

A romániai bizottság jelentése az egyes tartományok közötti különbségeket mutatja ki. Beszarabiában kedvezők az eredmények, Moldovában kielégítőek, a többi tartományokban keveset tettek eddig a németellenes bojkott irányában. Különösen a német filmek importja terén értek el jelentős eredményeket, miután 1933 áprilisától 1934 októberéig 82 százalékról 8 százalékra csökkent a német filmimport Romániában.

Másnap Philip Guedalla, az ismert költő, határozati javaslatai fölött folyt élénk vita. Guedalla javaslatában hangsúlyozza, hogy a német áruk bojkottálását mindaddig folytatni és terjeszteni kell, amíg a német kormány nem változtatja meg magatartását alattvalóival szemben.

A palesztinai transzfer-egyezmény

De különösen sokat vitatott kérdés volt a kongresszus tárgyalásain a németekkel kötött „transzfer“ egyezmény, melynek révén a Palesztinában vándorló német polgárok magukkal vihetik vagyonukat, illetve annak áruba való ellenértékét. Tudvalevő, hogy az egyezmény révén számtalan németországi zsidó család menthette át vagyonát Erec Jiszráélbe és nagy zsidó töke folyt be ezen az úton az épülő országba, ugyanakkor azonban a német import mintegy 60 százalékkal emelkedett Palesztinában. A kérdés rendkívül heves vitákra adott alkalmat. Jabotinszki és Jacobi revizionista vezetők kategórikusan követelték a transzfer-egyezmény felbontását, miután az sulyos rést üt a bojkott-mozgalom frontján. Elismerik az egyezmény jelentőségét a német zsidók és a zsidó vagyonok megmentése szempontjából, de egyetemes nemzeti szempontból veszedelmeket rejt magában. Az ügyet speciális bizottsághoz tették át és az fog dönteni a kérdésben a kongresszus befejezéséig.

A nemzsidó nyilatkozatok

Holnap kerül sor a konferencián részt vevő nemzsidó személyiségek nyilatkozataira. Ezeket a nyilatkozatokat nemcsak a kongresszus, hanem az angol sajtó is feszült érdeklődéssel várja. Általában az egész kongresszusnak nagy visszhangja van a világsajtóban. Különösen az angliai szervezett munkásság tanúsít messzemenő érdeklődést a kongresszus munkája iránt és a holnapi gyűlésen sor kerül delegátusok felszólalására is, mely az angliai munkásfront csatlakozását fogja bejelenteni a náciellenes bojkott-mozgalomhoz.

Michel Landau

Államek Const

Letartóztatás
antifasiszta

Bucuresti-Bul (Uj Kelet tud.) tettük, a beszarabnoksága letartó Petre Constantinar, a kisenevi A katonai ügyvadásját emeli a nek cselekedete kritik a Marzesvény kritériumattatták és a kiseszállították.

Constantinescutatása országskeltett. Elsőbzmániai egyetenszetű vadak albadóságától. A tagja volt a „nevi röviddel letne és a romlom egyik vezetőben a minőség

Suly Olas

Sin

Róma, november előtt a milánó-között össze. A jesen összetörő benzintartálya nak csaknem ny mindannyian torinói kórház állapotá remény

Toga

Zsi

Tg.-Mures-Ma

Annakidején ré azokról a borzalyeket Rác földműves kőve szerencsétlen szatul ennek a g lönleges szenvednyilkolni. Az eg megyei faluba Rác Demetert, földműves társas kocsmájába. E mulatás, mikor hogy vendégei potban vannak, kik és bezárta egy óra mulva rost, több készurost és elrabolvány ezer lejt. a falubeliek hórro, a tettestartó nyomozás marosi havasok A szigeti törvtemült rablóg Rác Demetert A büntetés lető meg, mert előbb kellett átadni. F naszökevény is sikerült megszö a havasokban m dos életi gyilk

Államellenes izgatás vádját emelik Constantinescu kisenevi egyetemi tanár ellen

Letartóztatták a teológiai professzort, aki vezetője volt a romániai antifasiszta mozgalomnak.

Bucuresti-Bukarest, november 30. (Az Uj Kelet tud.) Mint tegnap röviden jelentettük, a beszarabiai III-ik hadtest parancsnoksága letartóztatási végzést bocsátott ki Petre Constantinescu — Jasi egyetemi tanár, a kisenevi teológia professzora ellen. A katonai ügyészség államellenes izgatás vádját emeli a teológiai tanár ellen, akinek cselekedetei, a vádirat szerint, kimerítik a Marzescu-Mironescu-féle rendtörvény kritériumait. A professzort letartóztatták és a kisenevi hadbíróóság börtönébe szállították.

Constantinescu jasi professzor letartóztatása országsszerte hatalmas feltűnést keltett. Elsősorban történik meg, hogy romániai egyetemi tanárt hasonló természetű vádak alapján fosztanak meg szabadságától. A professzor egyik alapító tagja volt a „Szovjetbarátok Szövetsége” nevű röviddel ezelőtt feloszlatott egyesületnek és a romániai antifasiszta mozgalom egyik vezetőjeként volt ismeretes. Ebben a minőségében részt vett röviddel ez-

előtt a Párizsban megrendezett fasiszta-ellenes kongresszuson és ott bizonyos romániai terrorral beszélt és felhívta a kongresszistákat, hogy nyújtsanak segítséget a romániai intellektuelek antifasiszta mozgalmahoz. A kisenevi teológián nem szívesen látták a professzor ilyen irányú tevékenységét, amelynek előreláthatólag hosszabb időre vet most véget a kisenevi katonai ügyészség letartóztatási végzése.

Hirdessen az Uj Keletben

Hirdessen az Uj Keletben

Sulyos vasuti szerencsétlenség Olaszországban 80 sebesülttel

Sinautóval ütközött össze a torino-milánói gyors

Róma, november 30. Torino pályaudvara előtt a milánó—torinói gyors sinautóval ütközött össze. A sinautó szerelvénye teljesen összetört s ki is gyuladt, mert benzintartálya felrobbant. A katasztrófának csaknem nyolcvan sebesültje van, kik mindannyian olaszok. A sebesülteket a torinói kórházba szállították be. Többnek állapota reménytelen.

Ujabb jelentés szerint a Aorinó-Aosta vasutvonalon történt szerencsétlenség nagyobb méreteket ölt, mint eleinte hitték. A milánói express és a motorosvonat közötti összeütközés oly heves volt, hogy utóbbi teljesen összetört. A szerencsétlenséget még fokozta a motor benzintankjának felrobbanása. A romok lángra lobbantak és ez megnehezítette a mentést.

hatásos gyógyszer
reuma | Ulőidegzsába | Ideg- és lőtiájás
Kőszvény | Spangoinátha | Hőléses megbetegedések
Togal oldja a húgysavat, azonnal hat és a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Bármily hangzatosan is dicsérnek más hasonló gyógyszereket, csak a Togal tud 6000-nél több irásbeli orvosi véleményt felmutatni. Togal semmivel sem pótolható! Egy kísérlet Önt is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogeriákban. Lei 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény

Zsidó kocsmárosok gyilkosa a marosvásárhelyi tábla előtt

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték Rác Demetert

Tg.-Mures-Marosvásárhely, november 30. Annakidején részletesen számoltunk be azokról a borzalmas gyilkosságokról, amelyek Rác Demeter máramaros megyei földműves követett el. A múltévben két szerencsétlen zsidó családapa esett áldozatul ennek a gonosztevőnek, akinek különleges szenvedélye volt zsidókat megnyilkolni. Az egyik eldugott máramaros megyei faluba ügyes-bajos dolgai vezették Rác Demetert, aki itt egy mulatóskedvű földműves társaságában bevetődött a falu kocsmájába. Éjjeli egy óráig tartott a mulatás, mikor a zsidó kocsmáros, látva, hogy vendégei tulságosan illuminált állapotban vannak, nem adott több italt nekik és bezárta az üzletet. Rác Demeter egy óra múlva visszatért, beosont a házba, több késszurással megölte a kocsmáros és elrabolva annak megtakarított néhány ezer lejét, eltűnt a faluból. Másnap a falubeliek holtan találták rá a kocsmárosra, a tettest pedig napokon keresztül tartó nyomozás után fogták el a máramarosi havasokban.

A szigeti törvényszék tárgyalta az elvetemült rablógyilkos perét és

Rác Demetert 15 évi fegyházra ítélte. A büntetés letöltését azonban nem kezdte meg, mert előbb a katonai hatóságoknak kellett átadni. Rác Demeter ugyanis katonaszökevény is volt. A katonai börtönből sikerült megszöknie és hetekig bolyongott a havasokban míg ismét elfogták. A kalandos életű gyilkos azonban újra megszö-

kött a börtönből és most már el is utazott Máramaros vidékéről. A székelyföldön tünt fel újra, ahol Csikszentdomokoson ütötte fel a tanyáját. Itt mulatozásai közben gyakran hangoztatta, hogy „zsidó vért fog inni...” mignem egyszer alkalma nyílott arra, hogy megismételje szörnyettét.

Ezuttal Fleisch Struhl zsidó kocsmáros hoz hatolt be éjszaka és állati kegyetlenséggel gyilkolta meg. A kocsmáros pázer lejt itt is elrabolta, úgy hogy a kocsmáros özvegye és gyermeke teljesen támasz nélkül maradtak. A gyilkos azonban ezután nem kerülte el az igazságszolgáltatás büntetését. Racot a csendőrség letartóztatta és a csikszeredai törvényszék a visszatérő bűnözőt életfogytiglani kényszermunkára ítélte.

Tegnap foglalkozott a marosvásárhelyi tábla a kétszeres gyilkossal és a főügyész beszéde után helybenhagyta a törvényszéki ítéletét. Rác Demeter egész életére sőbányába kerül. (b. b.)

— Orosz postagalambot fogtak el Konstanca megyében. Bukarestből jelentik: A konstanca megyei Istria község tanítója a községi iskola udvarán postagalambot fogott el. A galamb lábán alumíniumgyűrű volt, cirilbetűs jelzésekkel ellátva, melyekből arra következtetett, hogy a galamb Szovjetországba került el román vidékekre. A konstancai csendőrlégió vette át a szubverzív galambot, amelynek elfogásáról a nagyvezérkart is értesítették.

Meg akarja tartani fogait?

Akkor szem előtt kellene tartania

Szájsav

okozza a

fogrothadást!

ODOL FOGKRÉM megtartja fogait, mert a szájsavat leküzdí.

Erős alkalikus hatás, habzó és jól illanó esszenciák jellemzik az Odol fogkrémet.

Odol fogkrém nem csak a fogakat tisztítja, hanem inkább kiküszöböli a fogrothadást okozó savak neutralizálása által. Naponta háromszor kellene az Odol fogkrémet használnia mert alkalikus hatása a szájsavat leküzdí. Ez a legegyszerűbb és a legmegbízhatóbb módszer a fogaknak egész életre való megtartására.

Mint minden jó az életben, a szép fogak is fáradság jutalmi. Használjon minden étkezés után Odol fogkrémet.

ODOL fogkrém

Náci-támadók kövekkel verték be a berlini csehszlovák követség ablakait

Münchenben a náci letépték a cimert a csehszlovák konzulátus épületéről. Visszavonta lemondását a prágai német egyetem rektora

Berlin, november 30. (Rador.) Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek kövekkel beverték a csehszlovák követség bejáratának ablakait. Münchenben a konzulátus épületéről letépték a csehszlovák cimert. Mastny berlini csehszlovák követ látogatást tett a külügyminisztériumban és felhívta a né-

met kormány figyelmét a csehszlovákellenes tüntetésekre.

Egyidejű prágai jelentés szerint a német egyetem rektora a német körökben kapott számos felhívás következtében visszavonta lemondását.

Összeomlott a bolíviai hadsereg

A bolíviai határról rendetlenül vonulnak vissza a csapatok. A katonai összeomlás miatt tört ki a bolíviai forradalom. Sorzano lett az új köztársasági elnök, aki tovább akarja folytatni a harcot a Gran Chaco-ért

Párizs, november 30. Newyorkon át érkezett jelentések megerősíteni látszanak a bolíviai katonai összeomlás és forradalom hírére. Az előnyomuló paraguayi főerő a bolíviai hadsereg egy részének hátába került s ez utóbbiak aligha tudnak kiszabadulni a záródásra készülő gyűrűből.

Santiago di Chiléből érkező jelentés szerint Salamanca elnök lemondását hivatalosan közölték. Hír szerint repülőgépen Santa-Cruzba szállították, ahol hadbíró-ság elé állítják. Az új kormányban Maa-vadra volt elnök is helyet foglal. A bolíviai hadsereg rendetlenül vonul vissza a határról.

Lapazból érkezett jelentés szerint Sorzano Bolívia köztársasági elnökévé proklamálták. Sorzano a katonaság, a liberálisok és Salamanca volt elnök támogatását bírja és uralomra jövetelével annak lehetőségei, hogy a Népszövetség rendezze a gran-chaco-i konfliktust, csökkennek. Sorzant a hadsereg tette meg elnökévé, amely minden áron meg akarja szerezni a Gran Chaco-t.

Ujabb, az előbbieknél ellentmondó jelentés szerint a braziliai külügyminisztérium arról értesült, hogy Salamanca elfogadta a bolíviai hadsereg vezetését, míg a kormány elnökséget Tajada volt alelnöknek engedte át.

A paraguayi kormány kiadott hivatalos jelentése szerint a bolíviai csapatok az egész fronton visszavonulóban vannak.

London, november 30. A perui parasztforradalomban az első három nap összeütközésénél csaknem kétszáz személy vesztette életét. A megmozdulást ezideig még nem sikerült leverni.

A londoni lapok táviratot közölnek, mely szerint Uruguayban a helyzet a politikai ellenfelek között igen feszültté vált s az ország több pontján súlyos zavargások vannak.

Párizsi jelentés szerint a délmexikói Chiapas kerületben szentképeket megsemmisítő hatósági emberek és katolikus hívők között tüzharc folyt, amelynek során 4 személy életét vesztete s tizenheten súlyos sebeket kaptak.

SPORT

Harmincnegyzet ország vesz részt a telavivi Makkabiadán

LONDONBÓL JELENTIK: A Nemzetközi Makkabi bizottság intenzíven foglalkozik a harmadik Makkabiada előkészítésével. Mint ismeretes, a harmadik Makkabiada 1935 április 2-től 7-ig lesz Tel-Avivban. Az eddigiek szerint a zsidó sportolók telavivi világválogatásán harmincnegyzet állam zsidó versenyzői indulnak. Hivatalsan eddig a következő államok Makkabi szövetségei jelentették be a telavivi Makkabiadán való részvételüket: Amerika, Ausztrália, Kanada, Kína, Egyiptom, India, Észak-Afrika, Mexikó, és Peru.

A Ripensia-Universitatea meccsen mutatott formák alapján állítják össze a Balkániadára hazai román válogatottat

Bucuresti-Bukarest, november 30. A Balkán Kupa küzdelemben résztvevő román válogatottat összeállító bizottság tegnapi értekezletén fontos határozatot hozott. Ennek értelmében a vasárnap Kolozsváron eldöntésre kerülő Ripensia-Universitatea nemzeti bajnoki mérkőzés szövetségi megbízottja utasítást kap, hogy a két csapat játékosait különös figyelemmel kísérje, mert ezek formájában alapján állítják össze az Athénbe utazó válogatottat. A válogatóbizottság különösen a következő játékosok formáját ajánlja megfigyelésre: Zombori, Seps, Burger, Dávid, Dehelean, Kotormány, Gain, Surlasiu, Schwartz, Ploesteanu, Bindea és Dobay.

Szabad a kisebbségi nyelv használata a sportfalragaszokon

Cluj-Kolozsvár, november 30. Néhány nappal ezelőtt a legfelsőbb sportszövetség egy különös rendelete látott napvilágot, melyben eltiltja a sportegyesületeket attól, hogy mérkőzéseiket hirdető falragaszaikon más nyelvet mint a román használják. A rendelet értelmében felzúdulást keltett az érdekelt sportkörökben. Buteanu Aurel dr., az Universitatea alelnöke interviuálta a labdarúgószövetségnek a sérelmes rendelkezés visszavonása érdekében. A szövetség azonban nem tudott saját hatáskörében intézkedni. Ezért Buteanu dr. a legfelsőbb sportszövetséghez fordult orvosiáért, ahol sikeres intervenciója eredményeképpen a sérelmes rendelkezést visszavonták.

Meghívó

A Haggibbor Sportegyesület ezennel meghívja tagjait a f. év december 2-án d. e. 11 órakor az egyesület Str. Marechal Foch 10. szám alatt klubhelyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Megnyitó. Dr. Erős Vilmos.
2. Alapszabálymódosítás.
3. Esetleges indítványok.

Azon esetben, hogyha a f. év december 2-ra összehívott közgyűlés, az egyesület alapszabályai értelmében, nem lenne határozatképes, úgy a rendkívüli közgyűlés megtartása, fenti tárgysorozattal, f. év december 9-én d. e. 11 órára lesz elhalasztva.

ss. Dr. Hermann Lajos titkár. ss. Dr. Erős Vilmos elnök.

— A Keren Kajemet-fizetők! A Keren Kajemet Lőjiszraél kolozsvári hivatala közli, hogy megbízottai chanukakor az összes perselytulajdonosokat fel fogják keresni. Az akciónak a célja az, hogy chanukakor minden perselytulajdonos 5 lej dobjon be a Keren Kajemet-perselybe.

— A Hechaluc tagjainak figyelmébe. A Hechaluc bukaresti központja ezután értesíti az összes hachszarazó chalucoikat, hogy legkésőbb 1935 január elsejéig lezárják a hachszarazók lajstromát és további halasztást sem engedélyeznek. Azon chalucoik, akik a fenti dátumig nem küldik be törzslapjukat (sejlon), nem tekintetnek a Hechaluc teljesjogu tagjainak. Törzslapokat és utasításokat a hachszara szniffek tanácsainál és az ifjusági szervezeteknél kaphat minden chaluco. A falvakban lakó tagok szükség esetén közvetlenül a Hechaluc bukaresti munkaközösséghez kell hogy forduljanak.

KÖZGAZDASÁG

Aki nem jegyez belföldi kölcsönt, — nem számíthat semmiféle támogatásra a hatóságok részéről

Manolescu-Strunga miniszter nyilatkozata a kölcsönjegyzésről. 100 millió lejt jegyeztek tegnap a fővárosban a kölcsönre

Bucuresti-Bukarest, november 30. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap késő estig, a közönség nagy tömegében özönlött a bankokba és az országfejlesztési kölcsön jegyzéseinek felvételével megbízott más intézményekhez és nagyobb összegű jegyzéseket eszközölt. Számos vállalat tisztviselőinek összegyűjtött jegyzéseit szolgáltatta be.

Egyik reggeli lap értesülése szerint a pénzügyminiszter tegnap megbeszélést folytatott a Banca Nationala igazgatótanácsával és a meghosszabbítás mellett döntött minden korlátozás nélkül. A jegyzési határidőt így 10 nappal tolták ki.

A tegnap és tegnapelőtt jegyzett összegek egyedül a fővárosban elérik a százmilliót.

Manolescu-Strunga kereskedelem és iparügyi miniszter tegnap nyilatkozatot adott, melyben a következőket mondotta a kölcsönjegyzésről:

— Minden kereskedőnek és iparosnak kötelessége belső kölcsönt jegyezni. Aki nem jegyez országfejlesztési kölcsönt, az nem számíthat semmiféle támogatásra, vagy segítségre a hatóságok részéről. A kereskedők és iparosok éppen olyan gondot kell fordítsanak az ország gazdasági ujjáélesztésére a belső kölcsön jegyzés útján, mint ahogy saját maguk anyagi

helyzetének megjavítására törekszenek.

— Aki nem jegyez belföldi kölcsönt — fejezte be Manolescu Strunga miniszter — az ne kérje behozatali kérvényeinek elintézését.

Alább közöljük a kölcsönjegyzés feltételeit.

Egy kötvény kibocsátási ára 880 lej, mely egyösszegben fizetendő, vagy pedig egyösszegben 680 lej és 200 lej értékű papírban.

A lejegyzett kötvényeket 1200 lejtben váltja vissza a kincstár, vagy pedig 100 ezer lejes, 200 ezer lejes, 250 ezer lejes, egymillió lejes, vagy hárommillió lejes prémiumokkal. Jegyzések és kifizetések eszközölhetők:

A pénzügyigazgatóságoknál, városi, városközi vagy községi adóhivataloknál. Az állami monopól intézményeknél, alárendelt hatóságai útján.

A Banca Nationala fiókjánál, a Postatakarékpénztárnál, a postahivataloknál, a Központi Szövetkezeti Banknál, a Nemzeti Szövetkezeti Hivatalnál, a szövetkezeti pénzügyintézeteknél.

Kolozsváron ezenkívül a következő intézeteknél jegyezhető a kölcsön:

Banca Centrala pentru Industrii si Comert.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár, Erdélyi Jelzálogbank, Mezőgazdasági Bank és Banca Economul.

Erdélyi Leszámitoló és Pénzváltó Bank. Casa de Economie din Sibiu sucursala Cluj.

Leszámitják és egységesítik a kamatlábat

Törvényjavaslatot készít a pénzügyminisztérium és a Banca Nationala a kamatlábnak 11-12 százalékra való leszámitásáról

Bucuresti-Bukarest, november 30. (Az Uj Kelet tud.) A kamattörvényjavaslat előkészítésén a pénzügyminisztériummal együtt már napok óta új kamattörvényjavaslat előkészítésén dolgozik.

A régi kamattörvényt a pénzügyminisztérium úgy akarja módosítani, hogy az állandó kamatlábat országsszerte egyöntetűen állapítsák meg, a tőkekamatozás azonban ne függjön össze a Banca Nationala által megállapított kamatlábnal.

A jelenlegi törvény előírja, hogy a bankok nem számíthatnak fel öt százaléknál nagyobb összeget kamat címén, mint a Banca Nationala kamatlábjá.

Az érvényben lévő törvény megszavazásának idején egészen más volt a bankok helyzete, mint most. Mindegyik banknak volt visszleszámitolása a jegybanknál, ma viszont alig van olyan pénzintézet az országban, amely ezzel rendelkezne.

A törvényjavaslat, melyen Slăvescu pénzügyminiszter most dolgozik Dumitrescu jegybankormánnyal és Kiriacescu alkormányzóval, karácsonyig a parlament elé kerül. A Banca Nationala keddre külön értekezletet hívott össze bankszakértőkkel, ennek a kérdésnek tanulmányozására. Ugy a kormány, mint a Banca Na-

tionala az ország kereskedelmi élete érdekeinek figyelembe tartásával elhatározta a kamatoknak lehető legmélyebbre való leszámitását. Az első lépést a kamattörvényjavaslatra a Banca Nationala fogja megtenni, leszámitva az eddigi kamatlábat.

Azok a bankok azonban, amelyeknek jelenleg még visszleszámitolási hitelük van a Banca Nationalánál, tiltakoznak az új törvényjavaslat ellen.

A kereskedelmi élet érdekeinek legmegfelelőbb kamatláb a 8-9 százalékos lenne. Ilyen alacsony kamatlábat azonban egyelőre még lehetetlen megállapítani. A bankok rezsiköltsége három százalékot tesz ki évente. Ezenkívül a bankok kötelesek működésükhöz viszonyítva bizonyos pénzügyi összegeket kasszáikban tartani, hogy az esetleges fizetési kérelmeknek eleget tessenek. Ez a paragon heverő tőke szintén 0.6-0.7 százalékos költséget jelent a bankoknak. Ehhez a költséghez hozzászámítva a Banca Nationala leszámitolási költségét kilenc százalék jön ki. Miután a bank minimális jövedelme két-három százalékos kell, legyen, valószínű, hogy az általános kamatlábat 11-12 százalékban fogják megállapítani.

— Külföldi hírek. Pénzügyi körökből származó információk szerint francia és német pénzintézetek között eredménnyel kecsegtető tárgyalások vannak folyamatban aziránt, hogy visszacsatolás esetén a németek vegyék át a francia bankok saarvidéki fiókjait. A fizetendő vételárát a birodalmi kincstár támogatásával reméli a német intézetek előteremteni. A Credit Industrial d'Alsace et de Loraine Strassbourg már meg is egyezett a Dresdener Bankkal. A vételár még nem ismeretes. — December elsején fogják közléstenni az érdekelt államokban az osztrák kölcsön külföldi transzájának felmondására és konverziójára vonatkozó hirdetményt. Ma megtörtént az olasz transzára is a megegye-

zés. A szerződést aláírták, míg Bernben a svájci transzára vonatkozóan pénteken történt meg az okmány aláírása. — Az Evening News jelenti, hogy a Ford-művek Jokohamában autógyárat épít. — Olaszországban felmondhatóvá nyilvánították az összes 4 és fél százalékon felüli kamatozású tartományi és községi kölcsönöket. — A Financial Observer értesülése szerint tárgyalások folynak abban az irányban, hogy néhány magyarországi középalmom berendezését Törökországba vigyék ki. — December 4-én nemzetközi kereskedelmi konferencia kezdődik a francia fővárosban. — Ausztriában nem kívánják csökkenteni a betétek kamattételeit.

GRIPA

és az összes velejárá kelle. metlenségek: mell-, hát- és fejfájások, ideges zavarok és a láz, oly szerrel gyógyítandók, amely mindezekre hat: csökkenti a lázat, enyhíti a fájdalmakat és megnyugtatja az idegeket. E teljes hatásképesség csak egyetlenegy gyógyyszerben van megérezve!

NEURALGINE JURIST

Export-import

A faipari érdekeltségek egyesületének delegációja Constantinescu elnök vezetésével tegnap megjelent Manolescu-Strunga kereskedelmi és iparügyi miniszternél. A delegáció, — melynek tagjai között volt Tilea Viorel volt miniszter is — egy memorandumot adott át Manolescu-Strungának, melyben az új külkereskedelmi rendszerrel kapcsolatos sérelmeiket ismertették, főleg a faexport kérdésében. — A Banca Nationala ma délután a következő kommunikét adta ki a faexportra: A Jegybank az érdekeltek tudomására hozza, hogy a Magyarországra irányuló tűzi- és épületfakivitelnél nem kívánunk szabad devizát, hanem a fizetéseket a Magyarországgal létrejött kliringegyezmény értelmében kell eszközölni. — A Banca Nationala kommunikét adott ki arról, hogy az Ausztriával, Magyarországgal és Csehszlovákiával szemben fennálló kliringegyezmények módosításukig érvényben maradnak. — A Daily Express közlése szerint tárgyalások vannak folyamatban abban az irányban, hogy a lengyel cukoripar a kampány finanszírozására 350 ezer font kölcsönt vehessen fel Londonban, amelyet exportból fognak visszafizetni. — A Financial News közlése szerint a csehszlovák Bata-cég Mandzsuriában maga vette kézbe az áru kihelyezését is. Szó van arról, hogy a vállalat Kinában is felállít fiókgártelepeket.

Nem fizetendő bönokkal a mult évi adóhátralékok. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium megcáfolja egyik tegnap délutáni lapban megjelent hírt, mely szerint a minisztérium hozzájárult volna az 1933-34. évi adóhátralékoknak adó- vagy kincstári bönokkal való kifizetéséhez.

— Angol lord válópera Douglas Fairbanks miatt. Londonból jelentik: A törvényszék ma hirdett ítéletet a válóperben, amelyet Anshley lord indított felesége ellen. A válóper annak idején hatalmas feltűnést keltett az angol főváros előkelő köreiben. A lord azzal vádolta feleségét, hogy meg nem engedett kapcsolatokat tartott fenn Douglas Fairbanks ismert mozisínészszel. A bíróság elfogadta a keresetet, az asszony hibájából kimondotta a válást és ugyanakkor elismerte a lord kártérítési jogát a mozisínészszel szemben.

קאנקורר!

דיא געראַצער (כאַמאַשוואַר) ארטה אױר געמינדע וועט פיר זאַכאַרט אין שױב מומחה וירױש דער צוגלייך איין ערסטקלאַסיגער בעױט זױן זאלא אונד פאַן 3 אַנערקאַנטע ארטה רבנים קבלה בע- זעט רעפּעקטאַנטען וואַלען געפּעליגט איהרע אפּערטע אלטער זאַמט פאַמיליען צושט נד מיט קאַפּען פאַן דיא קבלות אן פאַרשאַנד דער גע- נאַטער נעמינידע אױנשיקען. געהאַלט לױט פּער- אױנבאַונג צור פּראַכע ווערדען נור דיא בער- פּענע צוגעלאַסטען.

Comunitatea Evreasca, Gherla.

Am
lése
ma

Nagyvárad
K.

Cluj-Kolozsvár
bud.) Ma, decem-
lésének évfordu-
nagy revízióellen-
revizionista lig-
iktus kétségtel-
latot Erdélyben
zsalommal vár-
mult két évben,
alkalmával a h-
tossága sem tud
lyenként ne ker-
Ma Kolozsváron
ében zajlik le-
és éppen ezért
tiltakozó gyűlés
ságteljesen fog

A kolozsvári
Astra rendezi.
székesegházban
kor a Nemzeti
tartanak a kö-
1. Királyhími
kórusa.

2. Alkalmi b
temi tanár.
3. Nemzeti d
4. Versekét
5. Nemzeti d
művész, zong
6. Vegyes és
mii Carpatilor.
7. Férfikórus
kor kórusa, vez
8. Nemzeti tá
Carpatilor csop
9. Kórus.

A műsor utá
engedélyt a ko
gettlink Ursu
rendőrség közli
jével, aki a kö
— A délelőti
következő műs
demonstráció E
gott és kileng
rendőrség egy

Pale

Prága, nove
színházak tud
kiai filmgyár
filmet sem f
gyárosok ne
hogy a film
tetbe az árja-
utasításokat a
leg. A Zsidó
véli, hogy eg
német filme
árja művészel
maznak, hogy

NA
ZSI
ME

Antirevizionista gyűlések jegyében zajlik le ma az egyesülési ünnep

Nagyváradon Vaida Sándor Aurel Lazárról tart emlékbeszédet. Kolozsváron nem számítanak uccai tüntetésekre

Cluj-Kolozsvár, nov. 30. (Az Uj Kelet tud.) Ma, december elsején, Erdélyi egyesülési évfordulóját az egész országban nagy revízióellenes gyűlések rendez az antirevizionista liga. A jugoszláv-magyar konfliktus kétségtelenül feszültté tette a hangulatot Erdélyben és ezért országsszerte nagy izgalommal várják a gyűléseket. Az elmúlt két évben, a hasonló megnyilatkozások alkalmával a hatóságok minden elővigyázatosságra sem tudták megakadályozni, hogy helyenként ne kerüljön összetűzésre a sor. Ma Kolozsváron nem nyilvános tüntetés kerekében zajlik le az antirevizionista nagygyűlés és éppen ezért meg van rá a remény, hogy a tiltakozó gyűlések napja csendben és méltóságteljesen fog lezajlani.

A kolozsvári program

A kolozsvári antirevizionista gyűlést az Astra rendez. Reggel 9 órakor a görögkeleti székesegyházban Te Deum lesz, majd 11 órakor a Nemzeti Színházban műsoros matiné tartanak a következő programmal:

1. Királyhimnusz, előadja a Román Opera kórusa.
2. Alkalmi beszédet tart Ion Moga egyetemi tanár.
3. Nemzeti dalokat énekel Ionel Pulca.
4. Versekét szaval Hristea Cristea.
5. Nemzeti dalokat énekel Mili Popovici művész, zongorán kíséri Rónay Antal.
6. Vegyes és férfikórus, a szászfenesi Soimii Carpatilor kórusa, vezényel N. Olteanu.
7. Férfikórus, a sancaul Soimii Carpatilor kórusa, vezényel Stefan Răcășanu.
8. Nemzeti táncok, bemutatják a Soimii Carpatilor csoportja.
9. Kórus.

Ursu igazgató nyilatkozata

A műsor utáni felvonulásra nem kértek engedélyt a kolozsvári rendőrségtől. Beszélgetünk Ursu Victor rendőrigazgatóval, a rendőrség közigazgatási osztályának vezetőjével, aki a következőket mondotta: — A délelőtti istentisztelet és az utána következő műsoros matiné kívül nem lesz demonstráció Kolozsváron. A hangulat nyugodt és kilengésektől nem kell tartani. A rendőrség egyébként helyén lesz.

Érdekes, hogy idén a kormány nem rendelt el hivatali szünetet december elsejére, mint ahogy az előző években tette. A nap ünnepi jellegét a város felbuzgósa fogja megadni.

Vaida Sándor Nagyváradon

Oradea-Nagyvárad, november 30. Nagyváradon nagyszabású ünnepségek keretében ünneplik a tartományok egyesülését. Az antirevizionista tiltakozó gyűlés itt azzal az ünnepséggel kapcsolódik egybe, amelyet dr. Aurel Lazár, a nemrégien elhunyt nagyváradi nemzeti parasztpárti vezér emlékére szenteltek az elhunyt politikai barátai. Az akció előkészítő bizottsága emléktáblával jelölte meg Aurel Lazár születési házát, melynek felszentelése ma délelőtt történik meg.

Ennél az aktusnál a nemzeti parasztpárt erdélyi vezetőségének egész elitgárdája megjelenik, élén dr. Vaida Sándor volt miniszterelnökkel, aki az emlékbeszédet fogja tartani. Ott lesznek annak a bizottságnak a tagjai, akik a Vaida Sándor által 1918-ban a magyar parlamentben felolvasott elszakadási kiáltványt megfogalmazták és pedig Nicolae Ivan, dr. Ioan Suciú püspökök és dr. Aurel Vlad volt kultuszügyi miniszter.

A nagyváradi egyesülési ünnep programján szerepel délelőtt az emléktábla leleplezés, egy előadás, amelynek során fel fogják olvasni az elszakadási okmányt, majd ünnepi művészmatiné lesz a Nemzeti Színházban és este bankettet rendeznek a megjelent vendégek tiszteletére.

Önkéntesek kitüntetése Brassóban

Brasov-Brassó, november 30. Brassóban nagy ünnepségek közepette zajlik le az egyesülési ünnep. Nemcsak a megyeszékhelyen, de a járási székhelyeken is ünnepségek lesznek, melynek során ki fogják tüntetni azokat a frontharcosokat, akik önként jelentkeztek a román hadseregbe a háború idején.

Az ország különböző pontjain is kisebb-nagyobb ünnepségek jegyében fog lezajlani a december elseje.

Palesztina nem veszi át a zsidó művészek kizárásával készített filmeket

A cseh és osztrák filmgyárak és az árja-paragrafus

Prága, november 30. A palesztinai mozgószínházak tudomására hozták a csehszlovákiai filmgyárosoknak, hogy egyetlen cseh filmet sem fognak átvinni a jövőben, ha a gyárosok nem igazolják hiteles formában, hogy a film készítésénél nem vették tekintetbe az árja-paragrafust, illetve a berlini utasításokat a színesek alkalmazását illetően. A Zsidó Távirati Iroda ugyanis tudni véli, hogy egyes csehszlovák filmgyárakban német filmeket dolgoznak át és kizárólag árja művészeket és filmtechnikusokat alkalmaznak, hogy ezáltal a náci követelményei-

nek eleget téve Németországban is forgathassák a cseh filmeket. Több csehszlovákiai filmgyár így nem tudott eleget tenni a palesztinai moztulajdonosok kikötésének és a palesztinai mozisindikátus megszakított ezekkel minden kapcsolatot.

Az osztrák filmgyárak is hasonló helyzetben vannak. Egyes filmvállalatok ugyanis magukévá tették Göbbels utasításait az árja-szempontra nézve, viszont úgy a palesztinai, mint a lengyelországi, belgiumi, kanadai és angliai mozik nagy része megtagadta az ilyen filmek átvételét.

Vasárnap, 1934 december 2-án este fél 9 órakor az új Iparkamara disztermében nagy zsidó

NÉPGYÜLÉST

rendezünk. — Előadók: Dr. Rachel Klompus (Tel-Aviv), a Wizo Palesztina-exekutívjének tagja. Dr. Immanuel Olsvanger (Jeruzsálem), a világhírű zsidó szöveg. Dr. Balázs Endre ügyvéd (Cluj), a Jewish Agency erdélyi elnöke. Dr. Fischer József ügyvéd (Cluj). — Beléptilij nincs

NAGY ZSIDÓ MEETING

VÁSÁROLJON OLCSÓ FÉNYT!

Mi a méter?

A hossz mérték egysége.

Mi a watt?

Az áramfogyasztás egysége.

Mi a lumen?

A fényerő egysége.

Mi a dekalumen?

A magasabb fényerő egysége.

A VILÁGÍTÁSI TECHNIKA LEGUJABB VIVMÁNYA A

TUNGSRAM D

DUPLASPIRÁLLÁMPA

DEKALUMENSOROZATBAN VÁLTOZTALAN ÁRAMFOGYASZTÁS MELLETT 20%-IG TOBB FÉNYT AD.

Megnyitott az osztrák „rendi” parlament

Hoyos gróf, az államtanács elnöke Dollfusst parentálta el megnyitó beszédében

Bécs, november 30. Az új alkotmány szerinti szövetségi közgyűlés ma délelőtt kezdte meg megnyitó ülését. Hoyos gróf, az államtanács elnöke megnyitó beszédében üdvözölte a rendi alapon megszervezett új Ausztria képviselőit, majd méltatta Dollfus érdemeit, akinek köszönhetik az új alkotmányt. Felhívta az új törvényhozó testület tagjait, hogy az új idők szellemében teljesítsék a feladatukat. Schuschnigg szövetségi kancellár szólt fel ezután. Beszédének elején szintén Dollfus érdemeit méltatta. Majd kormánynyilatkozatot mondott el. Hangoztatta annak szükségességét, hogy a hon-

védelmet megfelelően megszervezzék, hogy a független Ausztria területi épsége biztosítható legyen. A rendfenntartás szolgálatának ellátására meg kell erősíteni a csendőrséget és a rendőrséget is. Ausztria német és német is marad, de a függetlenségét megőrzi. Külpolitikában az összes szomszédokkal jó viszonyban kíván élni és fő feladata a béke megőrzése. Schuschnigg háláját és köszönetét juttatta kifejezésre a hatalmak iránt, abból az alkalomból, hogy hozzásegítették Ausztriát a tíz év előtti népszövetségi kölcsön konverziójához.

Törvényt akar megszavaztatni a kormány a hanyag miniszterek megbüntetéséről

A liberális párt tovább viszi a harcot a Skoda-ügyben

Bucuresti-Bukarest, november 30. (Az Uj Kelet tud.) A Curentul szerint a Skoda-ügy napirendre hozza a miniszteri felelősségek problémáját. A kormány tagjai és a liberális párt több vezetője új törvény benyújtását látja szükségesnek, sőt egy jelentős többségi képviselő, egyébként jeles jogász, az angol törvény példájára szeretne javaslatot benyújtani, amely felelősségre vonja a hanyagság folytán elkövetett tetteikért is a minisztereket.

Ugyancsak a Curentul jelenti, hogy a liberális párt elnöki tanácsának holnapi ülésén úgy fognak dönteni, hogy a párt továbbviszi a harcot és nincs szándékában kompromisszumot kötni. Még sincs kizárva, hogy a Bentoiu-féle jelentés módosítást szenved, ha nem is a bizottság előtt, úgy a kamarában és Po-

povici Mihályt kivonják a megvádoltak közül. Ebben az esetben a volt igazságügyminisztert nem állítják a semmitörvényesség elé és a liberális párt el tudná kerülni azokat a politikai következményeket, amelyekről bizonyos körök tartanak.

— Az Erdélyi Zsidó Arvagondozó kolozsvári csoportja értesíti árvait, hogy december 2-án vasárnap d. e. 10 órakor cipőkiosztás lesz az Arvagondozó irodájában str. Paris 38.)

— Két évre emelik a katonai szolgálati időt Csehszlovákiában. Prágából jelentik: Benyújtották a katonai szolgálati időnek két évre történő emelésére vonatkozó törvényjavaslatot.

A mécses ünnepe

Irta: Gábel Sándor

A chanuka-mécsesek apró, pislakoló lángjai ünnepi hangulatot varázsolnak a zsidó házakba; a bensőséges családi otthonokba derít szórak a kis chanukagyertyák. Örök szimbólumai ezek annak a jelentőségteljes misziának, amelyre a zsidó nép évezredek hossza sora óta elhivatott a többi népek tarka sokaságában. Világosságot terjeszteni, olyan világosságot, amely a legidősebb emberi kultúra áldásait mindenki számára megláthatóvá, hozzáférhetővé teszi. Megvilágítani az agyakat és szíveket a sok évezredes zsidó kultúra kényszerűleg keresztül, melegíteni saját körülünkben az elfasult érzéseket, életre hívni a szunnyadó gondolatokat, hogy szeretettel ragaszkodjunk a chanukamécses apró lángjainak szelleméhez, amely megtanít bennünket arra, hogy a zsidóság tanainak és igazságainak hamisítatlan világító és melegítő eszméi tartották fenn a számtalan megpróbáltatáson keresztül ment multban és fogják fentartani a jövőben a zsidó népet.

Amidőn Juda Makkabi, Matitjahu fia kezébe vette az erősen megfogyatkozott és szerte szórt zsidó csapatok vezerségét, a hatalmas tulerőben levő ellenséges hadsereget kizárólag a nagy erkölcsi fölény és tántoríthatatlan lelkesedés által verhetett tönkre, amely már-már végpusztulásra szánt zsidó csapat minden egyes emberét lelke mélyéig átfűtötte. Adva volt a zsidóság létfennmaradásának kérdése. Visszaállítani, érvénybe léptetni a tradicionális zsidó törvények uralmát, végképpen kiirtani a zsidó nép katasztrófájának egyedüli indító okát, a görög-pogány kultuszok a zsidóság körébe átvett majmolását. A szentföldre áttelepített görög-erkölcstelen kultuszt honosították meg, az ezt befogadó zsidó generáció lelkeik teljesen elszakadt az ősi vallásközösségtől. Ennek a generációnak gyenge ellenállóképességét, züllött állapotát használta ki Antiochus Epiphaues, ennek révén sikerülhetett csak az egész zsidó nép leigázása. Az erkölcsi süllyedés természetes velejárója volt a fizikai letörés.

Egész nagy vidékek zsidó lakossága hódolt a görög-pogány kultuszoknak, talán nem is belső meggyőződés, inkább egy remélt jobb életlehetőség konturjainak elgondolása alapján. Sokan a divatnak hódoltak a régi szokások és hitbeli rítusok féltésével, amely tünet, mint a föltétlen asszimiláció egyik szülőoka, napjainkban is előfordul. A történelem, a népek tanító mestere, igazolja, hogy a féltelen beolvadni akarás mindig tragikus reakciót hozott a zsidó népre. A hellénizmus zsidók kultuszt csináltak abból, hogy szűkebb környezetüket is áttérítsék és a siri hatalom segítségével a legmagasabb zsidó egyházi méltóságot, a főpapi hivatalt is magukhoz ragadták. A zsidó nép mindenkoron sok ellenséggel volt körülvéve és amit ezeknek elérni évszázadokon keresztül nem sikerült, elérte a saját fajtajából kikérült ellensége. A generációról-generációra átszállott tradícióiszteletet a görög-pogány rítus tisztelete váltotta fel, amelyet külsőségeiben tetszetősebbnek, mulatozásai és bőséges lakomái miatt kedvesebbnek talált a folytonos háborúskodásban elfáradt, lelkeleg is elfasult nép jelentős része. Egyedül a szent városban, Jeruzsálemben sikerült

ezen tragikus folyamatot feltartóztatni, ott viszont ezáltal súlyos testvérharc vált elkerülhetetlenné. Ezen egyenlőtlen, de súlyos testvérharc és teljes belső meghasonlás tette lehetővé Antiochus Epiphauesnek, hogy Jeruzsálemet aránylag rövid harc után elfoglalja. Ha a történelem lapjait forgatjuk, gyakran találunk felháborító embertelenségekről szóló feljegyzéseket és ezeknek mindent felülmúló rettentően véres példáját éppen Epiphaues szolgálta. A győztes hadsereg kegyetlensége nem ismert határt. — Negyvenezre rugott a lemészárolt férfiak száma, míg a fogságba hurcoltak tömege felbecsülhetetlen volt. A nagy diadaltól megittasult Antiochus Epiphaues serege behatolt a szentélybe, elszakmányolta a szent edényeket, azokat Rómába küldötte. Megrohanta a tanházakat, válogatott kegyetlenséggel pusztította el a férfiakat, míg a gyermekeket és asszonyokat rabszolgaságba hurcolta. Végcélja mégis az volt, ami a zsidóság legtöbb ellenségének: a zsidó vallás végleges elpusztítása. A győztes hadvezér megparancsolta a törtekercsek elégetését és betiltotta a vallásgyakorlatot minden formájában. De csak a gyenge akaraterejük, a minden idegen kultuszban megváltást látók engedtek a hatalomnak és lettek hitelhagyottak. A hitükhöz ragaszkodók, látva a küzdelem teljes kilátástalanságát, mindenüket otthagyták a hegyek közé menekültek. Az elcsúszott szent város a legvadabb görög-pogány kicsapongások színhelye lett, soha Jeruzsálem hasonló orgiákat nem látott, mint a görög-pogány kultusz tobzódásaiban.

A hegyekbe menekült hitükhöz ragaszkodókat Modaim városába összpontosította Matitjahu, a Chasmonái-család feje. A görög csapatokat a városból kiverte, oltáralkat a földdel tette egyenlővé és saját népének kebeléből rövid idő alatt teljesen kiirtotta a görög-pogány kultusz maradványait is. Visszaállította a zsidó vallástörvények uralmát, új bizalmat és lelkesedést öntött a már-már elvesztettnek hitt, csüggedő és kétkedő zsidó lelkekre. A közben egyre szaporodó csapatnak sikerült a polgári időszámítás 164-ik esztendejében a martaló görög csapatokat

egész Palesztinából kiszorítani és az év végével Jeruzsálembé bevonulni. Nagy munka várt itt az aránylag kicsi zsidó csapatra. A gyűlölt görög-pogány kultusz átkos maradványait kellett gyökerében eltávolítani külsőleg és a lelkeket előkészíteni az igazi tanbefogadásra. A helyreállított szentélyt kislevele hó 25-én avatták fel ünnepélyes formák között, a nép ujjongó lelkesedése közepette adták vissza eredeti rendeltetésének.

A főpap pecsétjével ellátott, érintetlennek talált kicsiny korsó olaj, amely legfeljebb egy napra lett volna elegendő, teljes nyolc napig égett, amíg az előírásnak megfelelő új, tiszta olaj volt beszerezhető.

A Makkabeusok szabadságharcának, amely a teljes zsidó regenerálást jelentette — e rövid története is elégséges ahhoz, hogy tanulságot szolgáltatson a későbbi generációknak. A tradíciótól való eltávolodás az idegen, zsidótlan kultuszkok majmolása a zsidó törvények megtagadása kivétel nélkül mindig a zsidó nép szerencsétlenségét, pusztulását vonta maga után. A valláscezeréért felajánlott ellenszolgáltatások szemfényvesztésen alapultak és soha a boldoguláshoz nem vezettek. Egyedüli létjogosultsága a zsidó népnek a saját tradícionális törvényeiben gyökerezik.

A zsidó nép történelmének folyamán gyakran akadtak magában a zsidóságban is hamis proféták és ezek követői, akik a jövőt, a biztonságot és a boldogulást a környező népekbe való maradéknélküli beolvadásban látták, a tökéletes asszimilációban kerestek menedéket. A reformok azonban csak romlást és züllést hozhattak a zsidóságra. Az idegen kultuszkok tetszetős jelszavainak hódoló zsidó szekták mindig leváltak az egészséges törzsről, mint beteges, fertőzött testrészek.

Vissza a tradícióhoz, vissza a hamisítatlan zsidó eszmékhez, vissza a zsidóság kizárólagos élethivatásához, a zsidó törvényekhez, mert csak ez képes időtlen időkig konzerválni az örökifjú zsidó népet. Ezt a tanulságot vonjuk le a chanuka tanulságaiból és öltük bele zsenge gyermekeink szívébe, hogy kellően felvértezzük őket az élet mindjobb megnehezülő küzdelmeire. Lássuk be, hogy az egyetlen maradvány érték, amit jövőnk reményeinek utra való adhatunk, nem az arany, vagy az ezüst, hanem a zsidó eszmék hamisítatlan, magas tisztasága.

ELÉRKEZETT AZ IDEJE

hogyan régi rádiója helyébe újat vegye.

Új készülék vásárlásnál követelem, hogy az nekem a beföldi, hanem a külföldi álmásokat teljes hangerevel hozza. Jó vételt nyújtson minden hullámhosszon, kezelése kényelmes legyen, egyszerű a felépítés, teljes mértékben megfeleljen. — Ezt nyújtja Önnek a 3+2 csöves reflex kapcsolású

ORION 303

KAPARTO MINDEN ORION RÁDIÓKÉSZLEDBEN

szült különleges film, főszerepekben Anna Sten.

URANIA-MOZGO MÜSORA:

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Csodabár. Herczeg Géza operettje, főszerepekben: Dolores del Rio, Key Francis, Riccardo Cortez, Al Jolson.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGO MÜSORA:

Szombat 5, 7, 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9-kor:

Pánik a városban. Izgalmas cirkuszdráma. Főszerepekben: Buster Grebbe és Francis Kay. Műsor előtt a legújabb Híradók. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

Hétfőn 5 és 7-kor ugyanez a műsor.

Radió újdonságok csak az ELECTRICA-nál

Calea Victoriei 1.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A csernovici zsidó városi színház erdélyi vendégjátékai

— Déva, Arad, Nagyvárad, Lugos és Temesvár —

Déva, november 30. Déva város zsidósága és más nemzetiségű művészbartái nagy lelkesedéssel várják Sidy Thal, az európai híri fiatal szubrett és társulatának vendégjátékát. A társulatot ugyanis vendégzseprellési révén a legjobb hírek előzték meg. Sidy Thalék művészi körútja valóságos diadalut volt és bizonyos, hogy utjuk további során jobb és újabb sikereket fognak aratni.

A társulat szombaton este 9 órai kezdettel Déván a kedves és fordulatos „Komödiantin” című kétfelvonásos operettben fog bemutatkozni, amelynek címszerepét Sidy Thal játssza. Vasárnap, december 2-án este 9 órai kezdettel a nagyhatású „Schickerte” operett megy. Hétfőn este 9-kor a „Harz wos bengt” című drámai erély operettet adják. Jegyek és felvilágosítások Hirsch Adolf könyvkereskedésében. A következő stációja Sidy Thaléknak Arad.

Aradon a Városi Színházban fog a társulat játszani éspedig a következő sorrendben: December 4-én, kedden este 9 órákor: „Komödiantin”.

December 5-én, szerdán este 9 órákor: „Die Schickerte”.

December 6-án, csütörtökön este 9 órákor: „Harz wos bengt”.

Arad után Nagyváradon, Lugoson és Temesváron vendégzseprell a társulat.

A ROMÁN OPERA MÜSORA:

Szombat, december 1: Rigoletto. (Iskolai matiné.)

Vasárnap, december 2: D. e. 11 órákor: Szimfónikus hangverseny. „Gh. Dima” Filharmóniai Társaság közreműködésével. Vasárnap, december 2: Este: Suzane titka és balettek: Prelüdiu; Casse Noisette; Peer Gynt.

Hétfő, december 3: Cigánybáró. (Előadás munkások részére.)

Szerda, december 5: Szimfónikus hangverseny. (Loebe Elvira zongoraművész közreműködésével.)

Péntek, december 7: Suzanne titka; Elet és halál; Cassa Noisette; Peer Gynt.

Vasárnap, december 9: (Matiné): Suzanne titka; Elet és halál; Cassa Noisette; Peer Gynt.

ROYAL MOZGO MÜSORA:

Ma, szombaton: A Dr. Mabuse filmsorozat folytatása: Dr. Mabuse végrendelete Premier-film. Először fut Kolozsvárt. Fősz.: Beregi Oszkár. Rendező: Fritz Lang. Szcenárium: Thea von Harbou. Vasárnap d. e. 11-kor nagy matiné: Kémkedés a levegőben, fősz.: Elissa Landi, Charles Farrell. Helyárak: 7 és 12 lej.

SELECT-MOZGO MÜSORA:

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Nana. Zola Emil regénye nyomán ké-

Általános vélemény, hogy

butoraink vezetnek izlésben, minőségben

Egyszer az életben vásárol butort, tehát jól gondolja meg, hol szerzi be szükségletét. Sokezer vevőnk igazolja, hogy cégünkbe nem csalhatkozhatik.

Székely és Réti Butorgyár Rt.
Brasov Tg.-Mures
Bucuresti

Uj színház
A tel-avivi bemut

Tel-Aviv, november 1-én, a „Theatron” előadás óriási sikerrel, angol író egy ták elő. A háborúságát eleveníti a palesztinai színház nem volt a legsikeresebb premier jelentős Sokkal nagyobb hogy az új társulat leg új erőket megszerezett Jozsef berlini sikerei utat kivételes adottságot tanított be. Szíjatszotta és mesztársaiért aggódó gyászoló katonát Ari Ariel emlékezi aki máris nagy sikerrel Konstatyner, Eliezer Donath, minsky és Michaladás legjobb erőtelmreméltó alak

A legnagyobb Fred Wolf, a társulat rendezés terén. Dezésre kellett hogy társulatának vid idővel ezelő nem tudnak hébetanítása és a héóriási erőfeszítés. Így sem sikerült idegen akcentusú első előadás teljese, hogy „Theatron” színház lesz, me a palesztinai szí

— Franasovici Jugoszlávai tárgyi Franasovici Richárd ter tegnap délelőnők és a belgrád séretében Topolarlyezett el SándorAvala hegyen az művét koszorúzták kihallgatáson jelevovics régeneknéterelnökkel és Petterrel folytatott. — Jugoszláv küldöttségbeszélésüket meggyezmény ügyet

— Megindult és Bécs között. tárgyalások folyó államvasutak vezközötti sin-autóbuszban, amelynek szközött sehol sem és vámvizsgálat meg. Ezzel lehet netidő behozatala. Az osztrák főváros egyezés mihamarautobuszpár fog Budapestről, a m

HIREK

Új színház Palesztinában

A tel-avivi „Theatron Chadas” bemutató előadása

Tel-Aviv, november 30. Alfréd Wolf vezetésével új színház nyílt meg Tel-Avivban. „Theatron Chadas” a neve. Az első előadás óriási közönség előtt zajlott le. *She riff*, angol író egyik háborus darabját adták elő. A háboru borzalmaival és nyomorúságát eleveníti fel ez a darab, mely egy palesztinai színház első előadásaként talán nem volt a legsikeresebb választás. A premier jelentősége nem is ebben volt. Sokkal nagyobb jelentőségű az a tény, hogy az új társulat egészen fiatal és főleg új erővel mutatkozott be. A férfi főszerepet Jozsef Sapira játszotta, aki — berlini sikerei után — Palesztinában is kivételes adottságu jellem-színészként mutatkozott be. Stanhope kapitány szerepét játszotta és mesterien érzékeltette a bajársaiért aggodó és az elesett bajtársakat gyászoló katonatiszt lelkiéletét. Mellette Ari Ariel emelkedett ki. Fiatal művész, aki máris nagy feltűnést keltett. Kalman Konstatyner, Ernst Ceiss, Wolf Berlinsky, Eliezer Donath, Mario Kranz, Rafael Kusminsky és Michael S. Wolff voltak az előadás legjobb erői, akik külön-külön figyelemreméltó alakításokat produkáltak.

A legnagyobb teljesítményt azonban Alfréd Wolf, a társulat vezetője végezte a rendezés terén. Nemcsak a művészeti rendezésre kellett gondolnia, hanem arra is, hogy társulatának legtöbb tagja csak rövid idővel ezelőtt jött az országra és még nem tudnak héberül. A héber szerepek betanítása és a helyes kiejtés megőrzése óriási erőfeszítést igényelt a rendezőtől. Így sem sikerült teljesen kiküszöbölni az idegen akcentust a párbeszédekben, de az első előadás teljesítménye komoly alap arra, hogy „Theatron Chadas” igazi héber színház lesz, mely nagy szerepre hivatott a palesztinai színházi életben. (m. g.)

— **Franasovici közlekedéstechnikai miniszter** jugoszlávai tárgyalásai. Belgrádból jelentik: Franasovici Richard közlekedéstechnikai miniszter tegnap délelőtt Antonescu vezérkari főnök és a belgrádi román katonai attasé kíséretében Topolara ment és ott koszorút helyezett el Sándor király sírjára, majd az Avala hegyen az ismeretlen katonai emlékművet koszorúzták meg. Délután Franasovici kihallgatáson jelent meg Sztankovics és Petrovics régenseknél, majd Uzonovics miniszterelnökkel és Petár Zsifkovics hadügyminiszterrel folytatott tanácskozásokat. A román Jugoszláv küldöttségek tegnap folytatták megbeszélésüket a jugoszláv-román vasúti egyezmény ügyében.

— **Megindult a sín-autobuszjárat Budapest és Bécs között.** Bécsből jelentik: Napok óta tárgyalások folynak a magyar és az osztrák államvasutak vezetői között Budapest—Bécs közötti sín-autobuszjárat beállítására érdekében, amelynek szerelvényei a két főváros között sehol sem állanak meg. Az utlevél- és vámvizsgálat a végállomásokon történnek meg. Ezzel lehetővé válik három óras menetidő behozatala Budapest és Bécs között. Az osztrák fővárosban remélik, hogy a meg egyezés hamar létrejön. Egyelőre egy sín-autobuszjárat fog közlekedni naponta. Egyik Budapestre, a másik Bécsből indul.

— **Gyomor- és bélbántalmak,** hasüregbeli vérpangás, izgékonyosság, migrén kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedőség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik.

— **Rövid hírek mindenütt.** A St. James palota három nagy termében kiállították a hercegi új pár nászajándékait. — Több görögországi vidéki városban a talárviselés kötelezővé tétele miatt az ügyvédek sztrájkba léptek. — A Vezuv-síkló kisklott. Hét személy életét veszítette, kilencen súlyos állapotban kórházba kerültek. A halottak között van egy francia nászutas pár is. — Victor Emanuel olasz király visszaérkezett az afrikai olasz Szomáli-földről s Brindisiben partira szállott, majd tovább utazott Róma felé. — Buenos-Aires környékén orkánzerű viharok nagy károkat tettek a természetben és állatállományában. — A beteg G. B. Shaw állapota nem ad okot aggodalomra.

— **Hat munkást megölt a petróleum szonda robbanása.** Ploestiből jelentik: Tegnap este a Romano—Americana petróleumfinomító társaság taleajeni telepén felrobbant egy vezeték és több munkást megsebesített. Közülük hatnak az állapota reménytelen. Számos más munkást a helyszínen kötözték be.

— **Gyilkosság feltételezéséből.** Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Dénes János (kiskülföldi) hédérfaji legény és Szász István történetesen ugyanazt a leányt szemelték ki szerelmük tárgyául. Emiatt, szerelemfeltétlenül állandó veszekedések voltak napirenden a két legény között. Végül is pár hónappal ezelőtt egy táncmulatság alkalmával megtörtént a véres leszámolás. Mindkét gazdálkodó részeg volt és verekedni kezdtek, amelynek során Dénes szíven szúrta Szász Jánost, aki holtan maradt a helyszínen. Az erzsébetvárosi törvényszék két és fél évi börtönrre ítélte a gyilkost, akinek bűnügye a felbevezetés folytán a táblához került, ahol a mai tárgyaláson azt vallotta, hogy nem akarta vetélytársát megölni, csak meg akarta ijeszteni a tábla büntetőtanácsa nem fogadta el a humoros védekezést és helybenhagyta az ítéletet.

Ma, szombaton a ROYAL sláger-mozgóban:

Dr. Mabuse végrendelete

Fritz Lang rendezése. Fősz.: Oscar Beregi.

Következő film: Heidelbergi szerelem. Fősz.: LIANE HAU.

A film először fut Kolozsvárt.

— **Huszonháromezer lejt lopott a háziszolga.** Néhány nappal ezelőtt Rusu Simion Enescu ueca 8—10. sz. emeleten lakó kolozsvári gazdálkodó háziszolgája, Dobocan Vasile, kirabolta gazdáját. Rusu Simion Tordára utazott és távollétében Dobocan ellopta a ládát, melyben Rusu a pénzt tartotta, fejcsérel felfeszítette és a benne lévő 23 ezer lejt ellopta. A tolvaj szolga a pénzzel Bukarestbe utazott, ahol a rendőrség bünygyi osztályának egyik detektívje letartóztatta. A szolga ugyanis a pénzzel a zsebében a bukaresti külvárosi kocsimákban nagy mulatságokat rendezett, ami magára vont a detektív figyelmét. A rendőrségen beismerte tettét és beszolgáltatva a pénzből még megmaradt 14.500 lejt. A kolozsvári rendőrségen ma számonolták le a megkötözött parasztagda kezébe a megmaradt pénzt. Dobocan pedig, akit a bukaresti rendőrség Kolozsvárra szállított, az ügyészségre tették át.

— **Ehségmenetre készülnek a svájci munkanélküliek.** Bernből jelentik: A munkanélküliek ehségmenetre készülnek. Emiatt Wadant kantonban betiltották a felvonulásokat és gyűléseket.

ELVIRA LOEBE hangversenye

az OPERÁBAN december 5-én

A RUDOLF MOSSE S. A. cluji fiókja értesíti ügyfeleit, hogy a mai naptól új helyiségekbe költözött: Cluj Piața Unirii (Főter) 23. Economia Succ. üzlethelyiségébe. Új telefonszáma 4-77. Egyidejűleg Preisler H. ur vette át a cég vezetését, miután az eddigi fiókvezetőt, Pap László urat, a cég bukaresti központjához helyezte át. Természetes, hogy éppen úgy, mint eddig, felvesz hirdetések eredeti tarifáit áron úgy a helyi, mint az ország összes napilapjai és folyóiratai számára. Apróhirdetések felvételi helye az összes helyi lapok részére. Reklámtervezetek és kampányok kidolgozása és keresztülvitele változatlanul az eddigi feltételek mellett történik.

Amit minden anyának tudnia kell

Gyakran valóságos kinszenvedés gyermekeknek, akik minden kellemetlen izt és szagot könnyen felfedeznek, hashajtót beadni. A székrekedés azonban gyakori betegség a gyermekeknek. Ily esetekben ártalmatlan, biztos, jóízű hashajtóra van szükség.

E célra kitűnően megfelel a KOPROL.

Koprol kellemes csokoládéízű hashajtó, amely a beleket fájdalommentesen, de alaposan kitisztítja, nem okoz görcsöket és hatása biztos.

Tartson otthon állandóan egy doboz KOPROLT!

Önnök garancia KOPROL név, mely minden csokoládépasztillán, minden dobozra rajta áll.

Árak: 1 drb. 4 drb. 10 drb. 27 drb. 3.—lei 11.—lei 27.—lei

— **Dr Rachel Klompus és dr Immanuel Olsvanger** vasárnapi előadásai iránt városzerte óriási érdeklődés nyilvánul meg. A december 2-án este fél 9 órakor, az új Ipar-kamara disztermében tartandó meeting foglalkozni fog a palesztinai országepítés legaktuálisabb kérdésével. A kiváló külföldi előadókön kívül dr Balázs Endre ügyvéd, a Jewish Agency erdélyi elnöke és dr Fischer József ügyvéd fognak felszólalni.

— **Fellázadtak egy francia aknarakóhajú matrózai.** Párizsból jelentik: A Paris Soir közlése szerint a touloni hadikikötőben egy aknarakó hadihajó legénysége a rossz élelmézés miatt megtagadta az engedelmességet. Huszonkét matrózt hadbírószág elé fogtak állítani.

— **Asztma és szívbetegség,** mell- és tüdőbaj, görvély- és angorkór, a bőr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserűvizet a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza.

— **Ismét megjelenik a „Cuvântul Studentesc”.** Az **antimilitarista** diákszövetség hivatalos lapja, a Cuvântul Studentesc, hosszas szünetelés után ismét megjelent. A lap különös gonddal foglalkozik az új román állam problémájával, melynek nemzeti és keresztény jellegét hangsúlyozza ki a kisebbségi elemek háttérbeszorításával. Érdekes ujtítás a lap történetében az a felhívás, amelyet a diákokhoz intéz, hogy látogassák rendszeresen az előadásokat és tegyék le idejében vizsgáikat, mert csak így fogják megállítani helyüket a nemzeti és keresztény állam megteremtéséért indított harcban.

— **Kovácsi Pál képiállítás.** Kovácsi Pál kolozsvári rajtnar sikerült képiállítását nyílt meg a napokban a Calea Victoriei 5 sz. alatti helyiségben. A művészkörökben jólismert rajtnar, aki különböző kolozsvári intézetekben tanít, néhány szép tájképpel, rajzzal, olajfestménnyel mutatkozik be, igazolva, hogy az életbrázolásban sem marad el pedagógiai tudása mögött. A még néhány napig tartó kiállításnak komoly sikere van.

— **Házasság.** Dr Mandel József Targu-Mures és Kornfein Mirjam Zürich folyó év december 2-án tartják esküvőjüket Zürichben (Weststrasse 40). Ezuton értesítik ismerőseiket és jóbarátait.

— **Kommunista propagandával vádolt ügyvéd.** Ploestiből jelentik: Boise Braunstein ügyvéd lakásán házkutatást rendezett a ploesti sziguranca és ez alkalommal különböző tendenciájú könyveket, röpiratokat és levelezést foglaltak le. Megállapítást nyert, hogy az ügyvéd közvetlen kapcsolatban állott a kommunista szervezettel és egyik vezetője volt a kommunista párt jogvédő irodájának. Letartóztatták és a brassói ötödik hadtest hadbírószágának börtönébe szállították.

— **A zsidó iparosok aggmenháza** javára a Palace kávéház tulajdonosa a kávéház helyiségében (Str. Iuliu Maniu) dec. hó 4-én, kedd este 9 órai kezdettel nagy műsorral egybekötött teastélyt rendez. A jótékony-célú estély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Chanuka teastély Gherlán.** A gherlai Wizo december 1-én, szombaton este 9 órai kezdettel a Corona-szálló éttermében táncal egybekötött teastélyt rendez. A rendezőség ezuton is mindenkit meghív a teastélyre.

— **Marpe Lafenes teadélután.** A Marpe Lafenes e heti teadélutánja Grün Sándorné, az egyesület vezetőségének agilis tagja rendezésében nagy sikerrel zárult. A szép számban megjelent hölgyek számára nívós műsorról gondoskodott a rendezőség. Grün Man-cika zongorakísérete mellett Traurig Gizi énekelt. — Egyes számaikat meg kellett ismételnie.

— **Orvosi hír.** Dr Farkas Imre belgyógyász hazaérkezett és rendeléseit a Renner-palotában (Strada General Neculcea 2) megkezdte.

— **Hangverseny az Újságíróklubban.** Az Újságíróklub csütörtök esti hangversenye szép siker jegyében zajlott le. Pulca Ionel az Opera fiatal, de nagyon tehetséges tenoristája mutatkozott be a klub közönségének, mely lelkesen ünnepelte lírai melegtónusu hangjáért, finom és disztigvált előadásáért. Pulca Ionel valóban szép művészi karrier előtt áll. Mozart nehéz Varázsfuvola áriájának intrepretálásával igazolta, hogy nagyobb művészi teljesítményre is képes. — Az est másik kellemes meglepetése Jakubicsék hárfaművész szereplése volt, aki ezt a nagyon szép, de szólóhangversenyeken elhanyagolt hangszert valóban művészzel kezelte. Néhány szláv melódiát adott elő Jakubicsék és a közönség szünni nem akaró lelkesedésel köszönte meg komoly művészi élményt nyújtó teljesítményét. — A zongoránál Boskovics Sándor, a töle megszokott precizitással kísérté.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A francia sajtó még mindig súlyosnak látja a genfi helyzetet

A tanács három hatalom fődelegátusaiból állít össze bizottságot a marseillei büntény politikai háttérének kivizsgálására. Az angol kormány a vita elhalasztására törekszik. December 5-re tüzték ki a népszövetségi rendkívüli ülésnek első ülését

Genf, november 30. Népszövetségi körökben azt az érdekes verziót lanszirozzák, hogy a tanács három hatalom fődelegátusaiból bizottságot állít össze, amely vizsgáltnak veti alá a marseillei büntény politikai háttérét.

A genfi lapok szerint a fenti terv abból a törekvésből alakult ki, hogy a népszövetségi vita a marseillei büntény tárgyalásánál ne öltön politikai jelleget, hanem főleg a tényállítások valódiságának megállapítására szorítkozzék.

Diplomáciai körökben az a felfogás alakult ki, hogy Jugoszlávia nyitva hagyta az ajtót a terrorizmussal szembeni egyetemes nemzetközi szervezkedés és egyezménykötés számára.

Ezzel szemben francia lapok

súlyosnak minősítik a genfi helyzetet.

Azt fejtegetik, hogy a hatalmakra nagy feladatot vár a béke megőrzése körül. Éppen ezért a francia kormánynak az a törekvése, hogy

lehetőleg újév utánra halasztassa a tanács döntését, a jugoszláv-magyar konfliktus ügyében.

A francia kormánynak ezt a törekvését az Intransigeant értesülései szerint, az angol kormány is magáévá tette s szintén arra törekszik, hogy a jugoszláv-magyar konfliktus ügyében a vita legalább is januárra halasztassék.

A Matin értesülése szerint, az olasz kormány a jugoszláv részletes emlékirat benyújtása után, most már az ügy lényegére vonatkozóan is hajlandó Magyarországot Genfben támogatásban részesíteni, nemcsak mint eddig, amikor kizárólag az azonnali tisztázásra vonatkozó magyar követelést támogatta.

December 5 a népszövetségi tanácsülés végleges dátuma

Tegnap a népszövetségi főtárgyalás részéről hivatalosan közölték, hogy a rendkívüli tanács ülésének első ülését véglegesen december 5-re tüzték ki, amelyen a magyar indítvány tárgyalását kezdik meg a jugoszláv memorandum sürgősségére vonatkozólag.

Ezzel kapcsolatban a Star című londoni lap arról értesül, hogy Eden főpécstör december 5-én, a népszövetségi tanács rendkívüli ülésének első ülésén, a jugoszláv és a magyar delegátusok felszólalásai után azt fogja javasolni, hogy a tanács küldjön ki bizottságot, amely áprilisig tegyen jelentést a tanácsnak. Angol felfogás szerint, ugyanis hosszabb idő szükséges ahhoz, hogy a jelenlegi feszültség enyhüljön.

Titulescu elutazott Párizsból

Titulescu tegnap elindult Párizsból, hogy Bukarestbe utazzék. Utazását megelőzőleg

Modern csőbutor és csillár
detail-kiszolgálásnál is
Gyári áron!

a török követség által adott dezsónén vett részt, majd meglátogatta Tardieu-t, Louis Marin-t és Paul Boncourt.

A Curentul párizsi tudósítója információt kért Titulescutól, Lavallal és Flandinnal folytatott tárgyalásairól. Titulescu kijelentette, hogy tárgyalásain a jugoszláv emlékiraton kívül szó volt a keleti és Földközi paktumokról is. Bukarestbe való utazásáról azt a kijelentést tette, hogy szükségét érzi a román kormánynak informálni Párizsban folytatott eszmecsereiről. Kétnapi bukaresti tartózkodás után Titulescu ismét visszatér Genfbe, hogy részt vegyen a Népszövetségi tanácsának ülésén.

Belgrad, november 30. (Rador.) Az Avala-ügynökség jelenti: A Novosti című lap Jugoszláviának a Népszövetséghez intézett panaszával foglalkozva vezércikket ír, melyben többek között a következőket mondja: A jugoszláv kormány emlékirata nyíltan és szembe vádolja meg Magyar-

országot a Sándor király ellen elkövetett merényletben való részességgel. A panasz határozottan rámutat a vezető magyar körök képmutatására és cinizmusára, amellyel nem akarták figyelembe venni Jugoszlávia demarsait a terrorista ténykedés megszüntetése érdekében. Az egész világ megállapíthatja most, hogy a véres terrorizmus, politikai eszköze lett a magyar revizionizmusnak, amely már 15 éve óta használja azt.

Végül a Novosti Eckhardt Tiborral foglalkozik, Magyarország népszövetségi delegátusával, akiről azt állítja, hogy politikai karrierjét erdélyi román parasztlövetésével kezdte és felelmiti Vinkon Mihalus szlovák terrorista vallomását, aki a bratislavai törvényszék előtt azt vallotta, hogy személyesen Eckhardtól, az akkori sajtófőnöktől kapott utasításokat terrorista akció folytatása végett Csehszlovákia területén.

Fellázkodtak a doftanai börtön foglyai

Celláik ajtaján dörömböztek a rabok, hogy sérelmeiket az igazgatóság tudomására hozzák

Bucuresti-Bukarest, november 30. (Az Uj Kelet tud.) Az elmúlt éjszaka a ploesti natóságokat értesítették, hogy a doftanai börtön foglyai fellázkodtak és nem akarnak visszatérni celláikba. A cämpinai rendőrség és csendőrség kiszállt a börtönbe, engedelmességre kényszerítették a rabokat, akik kijelentették, hogy azért léptek sztrájkba, mert tulajdoni elbánásban részesítik őket és nem akarnak változtatni ezen.

Az ügy előzményeiről a következőket jelentik: Tegnap délután 2 óra körül Nicoara Eugen diák, Nicoara őrnagynak a Precup-féle összeesküvés egyik vádlottjának öccse, a doftanai börtön közelében az egyik dombról, melyről be lehetett látni a börtön celláiba,

intgetni kezdett bátyjának. A többi rabok, akik észrevették a diák intgetését, azt hitték, hogy szabadonbocsátásukról van szó és elkezdtek dörömbölni az ajtókon. A börtön személyzetét erre riadókészenlétebe helyezték. A rabok rövidesen megtudták, hogy tévedésnek lettek az áldozatai, de fölhasználják az alkalmat, hogy követeléseiket a reggeli tét, a könyvek olvasásának engedélyezését Fülön műhelyeket politikai foglyok részére, tüntetőleg az igazgatóság tudomására hozzák. A börtön igazgatója megbilincselte a foglyokat és az őrség megerősítését kérte Cämpináról.

Nicoara Eugent letartóztatták.

A Resița és a Titan-Nadrag-Calan művek 150 millió lejt jegyezték a kölcsönre

Szorosabb ellenőrzés alá helyezi a kormány a kereskedelmi és iparvállalatokat

Bucuresti-Bukarest, november 30. (Az Uj Kelet tud.) Az Astra Románá petróleumvállalat 20 milliót jegyezt a belföldi kölcsönre, a Steaua Romániei társaság szintén 20 milliót, a Sascut cukorgyár 12 milliót, a Danubiana 10 milliót, az Industria Sármei 10 milliót, az Unió vagongyár 10 milliót, a Resița, Titan, Nadrag, Calan és a Malaxa lokomotívgyár közösen 150 millió lejt jegyezték. A Banca Româneascanál a jegyzések meghaladják a 13 milliót, a királyi udvar tisztviselői 417.000 lejt jegyezték.

Bucuresti-Bukarest, november 30. Az ipar és kereskedelmi miniszter közzétette intézkedést az összes kereskedelmi és ipari ellenőrközés, amelyben a következőket mondja: Állandó kapcsolatot kell fenntartanunk az iparral és kereskedelemmel és naponta kell informálódjunk minden eseményről, másrészt pedig rendkívüli figyelmet kell tanusítani az elhatározott intézkedések végrehajtása végett. Különösen kontaktust kell tartani a nyersanyagot importáló iparágakkal és rögtön jelenteniük kell, mihamar a helyzet aggo-

dalmasra fordul, úgyhogy idejében közbelephessünk. A közzétett utasítja az ellenőrközést az exportra és az árakra vonatkozó intézkedések felülvizsgálására is.

Bucuresti-Bukarest, nov. 30. A bolgár delegáció ma tanácskozást folytatott Tabacovicával, a CFR adminisztratív igazgatójával a Ramandan-Ruszcuk közötti komp ügyében. Technikai és tarifakérdésekben megállapodás jött létre és holnap bezárják a konferenciát, melynek határozatait bemutatják a két kormánynak. A CFR ma dezsónét adott az Athénéi Palaceban a bolgár küldöttség tiszteleére, míg ma este Robeff bolgár követ fogadja a delegációkat.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Dr. Nabum Goldmann Romániában

Róma, november 30. Dr. Nabum Goldmann a Comité des Delegations Juives és a zsidó világkongresszus végrehajtóbizottságának elnöke, aki Rómában hosszú kihallgatásnak volt kitéve Mussolininél és beható tárgyalásokat folytatott a Duceval a zsidóságot érintő politikai kérdésekről, Rómából Genfbe utazott. Genfben a népszövetségi tagállamok számos delegátusával folytatott megbeszélést dr. Goldmann, majd Párizsba utazott, ahol átadta a Comité des Delegations irodájának vezetését Israel Jetrokinnek, a Comité alelnökének. Goldmann dr. Párizsból Palesztinába utazik, míg január végén Romániába jön, ahol a következő városokat fogja felkeresni: Bukarest, Temesvár, Csernovic és Kisenev.

Földrengések Nyugateurópában

Berlin, november 30. Az (Uj Kelet tud.) Az éjjel három óraker több nyugateurópai városban földrengések voltak. A rengés következtében Zwickaban beomlott egy tárnak. Két munkás meghalt. A földrengéseket Jénában többórán keresztül érezték. Ugyancsak tegnap éjszaka Velence, Zara és Triest környékén is földrengést észleltek. A lakosság nagy pánikban tört ki és az uccára menekült. Valószínűnek tartják, hogy a földrengések központja Jugoszláviában van.

Visszaérkezett Rómába az olasz király

Róma, nov. 30. (Rador.) Az olasz király péntek délelőtt visszaérkezett Olaszországba a Szomáli földön tett utazásából. Az állomány a királyi család tagjai fogadták.

Pusztító viharok világszerte

London, november 30. A Fülöp-szigeteket újabb tájfun söpörte végig, amely különösen Luzon sziget keleti részén volt a leghevesebb. A szélrohamok sebessége meghaladta a kétszáz kilométert. Az örvénylő vihar útjában óriási pusztításokat végzett. Több mint száz emberáldozatot is követelt a tájfun.

Buenos-Aires, november 30. (Rador.) Az ország partjain rendkívül erős vihar dúl. A vasuti, táviró és telefonösszeköttetés megszakadt. Mardel Plata kikötőjében egy hadihajó elpusztította a vihar ereje. A vetések is nagy kárt szenvedtek.

Üzembehelyezik a San Francisco és Tokió közötti telefonvonalat

Newyork, november 30. (Rador.) Rövidesen üzembehelyezik a San-Francisco-Tokió telefonvonalat, amelynek hossza 8000 kilométert tesz ki. Egy három perces beszélgetés 30 dollárba fog kerülni.

MARAI Sándor: BOLHAPIAC

Egy új remekmű, 300 lap, füzve 87. vászonkötésben 120 lejt

Kérjen új jegyzéket.

LEPAGE -nál Cluj

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R.T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postală plătită în nume No. 224713/92

10. Telefon: 9. Havonta 110, évre 600, egész földre: Havonta félre 12, egész detések díjsza KELET az e dóság egyetlen Cikkünk után a megjelölés

Zsidó

A romániai többségében a közepette él és gal tekint a bizonyára nem kénytelen provokálni Nem is gyak den nap.

Ezt írja leg Tara Noastra jelenéséhez, ng tartozik egy k ujságpapíros, v

Csak a minia gycországi ei zsidó provokálá

Németország állította be a hogy Romániá meg is kezdte sét és kizsáka Tara Noastra, cokkal teit kü zett a lengyel

Ujabbban val napirenden és zépeurópai zsidó bizottság, ame és társadalmi Justin Godart.

Ez a bizottsá védelmet kér a Nem tudjuk, a valószínűnek tartják, hogy a földrengések központja Jugoszláviában van.

Annai bizo tiszteletteljes d ha a romániai És semmiesetr a cimen az eg ráolvassák min nem kizsáka munk immár ké

Laval tula

Az új franciá mondotta első kamarában.

A beszéd ig felépítve és ké leme hatotta a Volt azonban szusa, amelybe logika érvelése vizeire tévedt.

Ebben a pas tást intézte H hangoztató sza sza alá, helye azt, hogy kom

Az egész nértalmas szellem ságra épült fo

Abban a pü igéreteit, a sa meg.

Hitler jöletet met tömegkne deteiben a legta az egész né

Az osztályh Németország p mig cselekedte teljesen egyok hez a Harmad szemben.

Szavalkal b egész multját, teivel felidézte atmoszférát és met iparmágn já.

Ettől a Hitle nak értékét t abszurd követ éleslátásu fra hat komolyan.

Ha Hitler ez kor a kor leg szemben. Azonban e c tartanunk.

Hitler nem f fogja tehát me mutatást, ame